

št. 52 (20.985) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vsasi Žarkiž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SREDA, 5. MARCA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletni trgovine**

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - DL 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

4 0 3 0 5

9 771124 666007

1,20 €

*Zahod
hodi
znova
na led?*

MARTIN BRECELJ

Kakor je že marsikdo ugotovil, sedanjo ukrajinsko krizo še najbolje razumemo, če jo uokvirimo v proces razgradnje nekdanje Sovjetske zveze in njenega bloka, ki se je pričel leta 1991. To dogajanje v marsičem spominja na razpad Jugoslavije, a se je doslej za razliko od slednjega odvijalo brez rožljana orožja, če izvzamemo gruzijsko krizo v letu 2008 in nekaj manjših zapletov.

Podobno kot v jugoslovenskem primeru se tudi na območju bivše Sovjetske zveze pojavljajo nekateri težko rešljivi vozli, v katerih se prepletajo narodnostni, pravni, politični in še drugi elementi. To velja tudi za Ukrajinou, na vzhodu katere živi veliko Rusov. Tako je še zlasti na polotoku Krimu, ki ga je nekdanji sovjetski voditelj Nikita Hruščev pred 60 leti odvzel Ruski federaciji in ga priključil Ukrailini. Na Krimu povrh že 250 let domuje ruska črnomorska flota.

Na dlanu je, da v takšnih razmerah igra na vse ali nič ne vodi nikam, razen v nasilje. In vendar ta iga ukrajinsko politiko pogojuje ali celo narekuje vse od osamosvojitve v letu 1991. Kadar je proruska duša v Kijevu na oblasti, se čuti pravropska izključeno, in obratno. To tudi zaradi zunanjih prišepetavanj in podpihanj z ruske, a tudi z evropske oziroma zahodne strani.

Je bilo modro, da je Evropska unija ponujala Ukrajinai pridružiti sporazum mimo Rusije oziroma proti njeni volji? Kaj pa vabila v zvezo Nato, ki v ruskih nosnicah še vedno dišijo po hladni vojni? Protivladne protestnike na Majdalu so v minulih tednih prihajali bodit celo zunanjji ministri Francije in Nemčije ter ameriški senator McCain ...

Ni čudno, da je ruski medved reagiral, in to "po medvedje". Zahod pa zdaj ne ve, kaj bi. Washington dviga glas ter grozi s političnimi in gospodarskimi sankcijami, ki pa jih bo Evropa težko sprejela, saj Rusija zanjo pomeni nezamenljivega dobavitelja energentov in hkrati dragocenega kupca izdelkov. Sicer pa že zaradi sirske in iranske krize ni niti v interesu ZDA, da bi si Rusijo dodatno osvražile in jo povrh potiskale v objem Kitajske.

Tako je zdaj možno, da se bo v Ukrajinai ponovil gruzijski scenarij iz leta 2008. Ukrajina bi lahko bila ob Krim, tako kot je Gruzija pred dobrimi petimi leti *de facto* izgubila separatistični deželi Južno Osetijo in Abhazijo. To je Zahod naposled pozrl v brk helsinskemu načelu o nedotakljivosti meja v Evropi. Sicer pa je precedens morda sam poskrbel z odcepitvijo Kosova.

UKRAJINSKA KRIZA - Za Rusijo Janukovič edini legitimni ukrajinski predsednik

Putin: V Kijevu prevrat Prizadevanja za mirno rešitev

Ruska vojska uspešno preizkusila balistično raketo

**Brigita Čokl namesto
Borisa Jesiha**

Na 2. strani

**Nemcem predstavili
Sesljan in kraške jedi**

Na 4. strani

**Družabnost - soočanje
o usodi knjigarne**

Na 5. strani

**Jolki Milič nagrada
Ona 365**

Na 11. strani

**Zaradi vandalov
trgovine brez mleka**

Na 14. strani

**TRST - Od petka
Sejem Olio
Capitale na
Pomorski postaji**

TRST - Od petka, 7., do pondeljka, 10. marca, bo Trst spet gostil največji sejem ekstradeviškega oljnčnega olja Olio Capitale, ki ga prireja tržaška Trgovinska zbornica. Na tržaški Pomorski postaji se bo letos zbral rekordnih 300 razstavljevcov iz 17 italijanskih dežel, pa tudi iz Hrvaške, Slovenije in Grčije. Na programu so debate in srečanja z oljkarji in izvedenci, delovala bo kuharska šola, zaživelo bo tekmovanje najboljših ekstra deviških oljnčnih olj in poskrbljeno bo za vodene degustacije.

Na 4. strani

KIJEV - Prizadevanja mednarodne skupnosti za mirno rešitev krize v Ukrajini so se nadaljevala tudi včeraj. V Kijevu je bil ameriški državni sekretar John Kerry, v Madridu pa se je z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom sešla visoka zunanjopolitične predstavnice EU Catherine Ashton. Prvič se je oglasil tudi ruski predsednik Vladimir Putin. Zatrdil je, da možnost napotitive ruske vojske v Ukrajino ostaja, a zaenkrat ni nobene potrebe po tem. Napovedal je, da bo Rusija pravice svojih in ukrajinskih državljanov v Ukrajini branila z "vsemi sredstvi", ter poddaril, da je Viktor Janukovič edini legitimni ukrajinski predsednik.

Ruska vojska je medtem včeraj sporočila, da je izvedla uspešno testno izstrelitev "napredne" medcelinske balistične rakete Topol.

Na 10. strani

TRST, GORICA, TRŽIČ - Številne pustne pobude

Pust včeraj dosegel vrhunec, danes pa se bodo od njega poslovili

TRST, GORICA, TRŽIČ - Pustno vzdusje je včeraj dosegl vrhunec, danes pa bo napočil čas za žalovanje. Večja pustna sprevoda sta potekala v Trstu, kjer je zmagal Kolonja in kjer je prišel tudi do polemike med opensko pustno skupino in organizatorji, v Tržiču pa je zmagal Štarancan, medtem ko je voz iz Štmavra bil drugi, Orlando Manfrini pa je že petdesetič nastopil v vlogi gospoda Anzoleta. Po številnih krajih na Tržaškem in Goriškem pa so stekla številna rajanja, plesi, koledovanja in druge pobude za male in velike.

Na 8. in 13. strani

VILEŠ - Večji davčni priliv

Lastnik središča Tiare se je preselil na Goriško

**ITALIJA - Dogovor
Volilna reforma
le za spodnji
dom parlamenta**

RIM - "Naredili smo še en, najbrž odločilen korak v smeri do sprejetja novega volilnega zakona in s tem odprli pot tudi do drugih reform." Tako je predsednik vlade Matteo Renzi včeraj v Tunizu, kjer se mudi na obisku, pozdravil dogovor med Demokratsko stranko in stranko Forza Italia, po katerem bo novi volilni zakon veljal samo za poslanko zbornico. S tem naj bi se politično obvezali, da bodo še v tej zakonodajni dobi senat ukinili, oziroma ga spremenili v zbornico avtonomij.

Na 9. strani

ŠPETER - 5. marca 2010 je morala dvojezična šola zapustiti svoj sedež

Dokončne rešitve po štirih letih še ni videti na obzorju

Jutri v Špetru konferenca o storitvah po sklepu vladnega manjšinskega omizja

ŠPETER - 5. marca 2010 je bila dvojezična šola prisiljena zapustiti svoj sedež. Po štirih letih še ni na obzorju dokončne rešitve iz nestalnosti in prostorske stiske šolskega zavoda, ki ga obiskuje 220 otrok. In to kljub temu, da so bila sredstva za obnovo stare šole zagotovljena že spomladis leta 2010.

Zato so starši otrok, ki obiskujejo dvojezično šolo in so se povezali v odbor, organizirali za danes, 5. marca ob 18. uri srečanje z družabnostjo pred dijaškim domom, na katerega so povabili vse starše, babice in dede ter prijatelje šole, da bi na miren način ponovno opozorili javnost na problem sedeža šole.

Jutri zjutraj, (četrtek, 6. marca), pa bo v Špetru končno prišlo do konference o storitvah, ki jo je sklicalna vladna komisarka dežele Furlanije Julijane Krajine Francesca Adelaide Garufi. Kot je znano je bil sklep sprejet na zadnjem manjšinskem vladnem omizju v Rimu, ki je sicer zasedalo 13. novembra lani. Srečanja na špetskem županstvu, naj bi se med drugimi udeležil tudi deželnini odbornik Panontin.

Na dnevnem redu razprave sta dva predloga. Prvi predvideva obnovo starega sedeža šole, za katero je bil tudi izdelan načrt, a iz njega je razvidno, da bo obnovljena šola imela na razpolago manj prostora kot v preteklosti. In to v trenutku, ko šola raste in predvpiši za prihodnje šolsko leto opozarjajo na potrebo po dodatnih prostorih. Zato bi bilo treba v tem primeru začeti omejevati število vpisov, kar pa je za slovensko manjšino na Videnskem nesprejemljivo.

Druga rešitev, ki so jo starši nakažali že od samega začetka, je, da bi šolo umestili v špetski kolidž oziroma dijaški dom, ki že sedaj izpoljuje vse statične in protipotresne pogoje. Doslej je predstavljalo veliko oviro dejstvo, da je občina Špeter, ki je lastnica stavbe, imela konvencijo za njeno uporabo s pokrajino Videm. Le-ta pa jo je dodelila čedajskemu dijaškemu domu Convitto Paolo Diacono. Konec junija letos bo Pokrajina vrnila kolidž Občini, ki pa nima zanj nikakršnega načrta.

Upati je, da na konferenci o storitvah v Špetru, pade dokončna beseda. Prevelikih težav za prenos že nakažnih in zamrznjenih sredstev (Cipe) v Rimu iz naslova stare šole na dijaški dom pa tudi spričo pisma predsednika vlade Renzija vsem županom v zvezi z obnovo šolskih stavb, ne bi smelo biti.

Problematika špetske dvojezične šole je bila ena od tem, ki sta jih v pondeljek obravnavala pokrajinska predsednika Slovenske kulturno gospodarske zveze in Svetu slovenskih organizacij, Luigia Negro in Giorgio Banchig, na srečanju z vidensko prefektinjo Prudenzom Raimondo na prefekturi v Vidnu. Ob tej priložnosti sta ji predstavila dejavnosti slovenskih organizacij, odprte probleme in načrte ter jo povabila na obisk v Benečijo. Prefektinja, ki je pred nekaj dnevi prvič, sicer posredno, prišla v stik s slovensko manjšino v Špetru, ko je obiskala multimedialni muzej SMO, je pokazala veliko odprtost in občutljivost do nakanjih vprašanj. Sprejela je tudi vabilo, da obišče slovenske organizacije v Čedadu in Špetru. (NM)

Upati je, da na konferenci o storitvah v Špetru, pade dokončna beseda

NM

PORDENON - Vsdržavni sekretar Bonanni na deželnem svetu Cisl

»Rešitev industrijskega obrata Electrolux preizkusni kamen za Renzijevo vlado«

Z leve sekretar Cisl Raffaele Bonanni, guvernerka Debora Serracchiani in predsednik industrialcev FJK Giuseppe Bono

PORDENON - Problem obrata Electrolux je bil osrednje vprašanje na včerajšnjem deželnem svetu sindikata Cisl v Pordenonu, ki se ga je udeležil tudi vsedržavni sekretar sindikata Raffaele Bonanni.

Predsednica deželne vlade Debora Serracchiani je poudarila, da križe obrata Electrolux ni mogoče omejiti zgolj na vprašanje dežele FJK, kajti gra za ocitno vsedržavni problem. To je razumel tudi vlada, ki si je zanj prevzela odgovornost in ga uvrstila med prioritete, je še dejala Serracchianija.

Za rešitev vprašanja in odločen vladni poseg se je zavzel vsedržavni sekretar Cisl Raffaele Bonanni, ki je med drugim poudaril, da je v Italiji zniževanje plač pravi absurd. Edini način za povratek gospodarske rasti je zanj kompetitivnost z novo energijo poleg boljšega dvčnega sistema, racionalnim upravljanjem in infrastrukturnimi, ki delujejo. Problem je, da se v Italiji s tem dvajset let ne ukvarjam, je dodal Bonanni.

Vlada se bo z vprašanjem Electroluxa lotila danes na omizju, pri katerem bosta sodelovali ministrstva za delo in gospodarski razvoj. Bonanni je na včerajšnjem pordenoeskem srečanju dejal, da je to ključna preizkušnja za Renzijevo vlado in njenu učinkovitost.

MOJ VSAKDAN S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

SEŽANA - V petek
Demokratični socializem alternativa kapitalizmu

SEŽANA - V petek, 7. marca ob 18. uri bo v bivših prostorih Kluba študentov v Sežani (Pertizanska cesta 15 predstavitev programa Inicijativ za demokratični socializem in razprava o socialističnih alternativah. Nastopili bodo člani in članice IDS Anita Tolič, Aljaž Zupančič, Boštjan Remic in Niška Kovač.

Prireditelji v vabilu na srečanje ugotavljajo, da je slovenski in nasprotni periferni evropski kapitalizem idejno in politično popolnoma bankrotiral, v rokavu nima nobenega aduta več. Ponudi lahko le slepo izpolnjevanje škodljivih zahtev Bruslja in drženje na periferiji. »Usode balkanskih držav, ki jih ponujajo za zgled, medtem ko ljudje od tod bežijo, nas lahko reši le politični in ekonomski odgovor na krizo, ki bo presegel z dosedanjimi praksami. Odgovor, ki bo perifernim državam omogočil dejanski razvoj, ne pa razvoja v nerazvito, ki smo mu priča zdaj. Odgovor, ki odločitev o tem, kaj, za koga in pod kakšnimi pogoji bomo proizvajali, ne bo prepričal prostemu trgu in pesčici najbogatejših, ampak ljudski volji. Odgovor, ki bo presegel kapitalizem in stopil na pot vzpostavljanja dejansko demokratične in enake družbe. Ta odgovor je demokratični socializem,« menjijo prireditelji srečanja.

»Prvi korak k demokratičnemu socializmu bo zato vzpostavitev politične sile – stranke in gibanja –, ki si bo upala izreči dvojni ne: ne domačemu kapitalističnemu razredu in ne Bruslju. Ustaviti moramo ropanje in razlaščanje, uničevanje bistvenih družbenih institucij, kakršni sta šolstvo in zdravstvo, ter odmiranje demokracije. Namesto tega moramo najti možnost zagona slovenskega gospodarstva na sonaravnih temeljih in ob zagotavljanju vključujoče ekonomije ter polne zaposlenosti. Zagotoviti moramo, da bo razvoj Slovenije utemeljen na delu in znanju, ne pa na brezsramnem izkorisčanju in odvisnosti od dotoka cenenih kreditov,« še poudarjajo pobudniki srečanja.

Drage bralke in bralci!
Zamisel, ki se je pred nekaj leti rodila kot poletno vabilo, da na počitnice odnesete tudi izvod Primorskega dnevnika in se z njim fotografirate, je doživel nepričakovani uspeh in prerasla meje najtoplejših mesecev. Z veseljem opažamo, da nam mnogi med vami ob vseh letnih časih pošljate fotografije, na katerih je upodobljen tudi naš dnevnik. Zato smo vas pripravili novo rubriko: Moj vsakdan s Primorskim dnevnikom. Pošljite nam svoje fotografije, zelo veseli bomo posnetkov z vašim in našim Primorskim dnevnikom!

Poslajte svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletnne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (Fotografijo lahko dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici).

Bazovski pustari so šli tudi letos pobirati po vasi. Zbrala se je velika skupina odraslih in skoraj vsi otroci z vasi. Tokrat so nabrala jajca in klobase cvrli kar spotoma na vozlu! Seveda ni manjkalo niti Primorski dnevnik.

LUANA GRILANC

POMORSKA POSTAJA - Salon ekstradeviškega oljčnega olja od petka do ponedeljka

Rekordni osmi sejem Olio Capitale

Dober glas seže v deveto vas, prav stari rek. In res, osmego salona ekstra deviškega oljčnega olja Olio Capitale se bo letos udeležilo rekordnih 300 razstavljevcov iz 17 italijanskih dežel in sosednjih pa tudi daljnih držav. Sejem, ki bo potekal od petka, 7. marca, do ponedeljka, 10. marca, na tržaški Pomorski postaji in sosednjem skladišču 42 (tako kot lani), priteja prek svojega specjaliziranega podjetja Aries tržaška Trgovinska zbornica.

Dobrih 25 odstotkov razstavljevcov več v primerjavi z lanskim letom, daje pobudi še dodatnega zagona in utrjuje vero, da je tržaški specializirani sejem presegel državne meje in se je z leti uveljavil kot največji in najkakovostnejši salon olja na svetu, je na včerajnjem predstavitevem srečanju z novinarji dejal predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti. Dogodka se bodo letos udeležili tudi razstavljevalci iz sosednjih Slovenije in Hrvaške pa tudi Grčije, kjer je kultura olja zelo utrjena; nedvomno pa bo dogodek mestu prilil nekoliko svežih moči, saj se bo kolo turizma po zimskem zatišju spet nekoliko zavrtelo v pravo smer, je še dodal predsednik TZ.

Dogajanje se bo začelo v **petek** ob 11. uri z uradnim odprtjem, ki se ga bo sta med drugimi udeležila japonski veloposlanik v Italiji S.E. Masaharu Kohno in pa direktor Olive Oil Times Usa Curtis Cord. Salon olja je priložnost za številne vodene degustacije, za mednarodno tekmovanje olj, strokovna predavanja o značilnostih posameznih olj, spoznavanje novih okusov in novih sort ter delovanja manjših oljkarjev. Pa tudi za kuhrske šolo z 80 priznanimi kuhar-

Včeraj so sejem predstavili na sedežu Trgovinske zbornice

FOTODAMJ@N

skimi mojstri, ki bodo na licu mesta ustvarjali inovativne in mednarodne krožnike. Svojo prisotnost je potrdilo tudi precejšnje število kupcev (t.i. buyerjev) iz 30 držav - med drugim iz Japonske, Rusije, Kanade, Nemčije, Poljske in ZDA. Organizatorji si nadejajo, da bi presegli lanski zelo uspešen obisk, saj se je v Trst pripeljalo 10.000 obiskovalcev iz 26 držav.

Včerajnjega srečanja na sedežu Trgovinske zbornice se je udeležil tudi podpredsednik tržaške pokrajinske uprave Igor Dolenc, ki je poohvalil odličnost mesta Trst, ki si je s svojo pestro ponudbo sort olja izborilo posebno vlogo na širši, svetovni ravni. Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec je ocenil, da je pobuda lahko zgled za promocijo tu-

di ostalih krajevnih kakovostnih proizvodov - vina, sirov, suhomesnih izdelkov in medu; zagon gospodarski rasti v tem obdobju krize vidi Fabec ravno v promociji kmetijskih proizvodov. Dolinski oljkar Boris Pangerc je spomnil, da je Dolina že vključena v mrežo Mest olja in ocenil, da moramo vztrajati pri ustvarjanju zavesti oljkarskega potenciala tako v Trstu kot v deželi FJK, predsednik Fi-pe Bruno Vesnauer pa je potrdil, da je sejem odlična marketinška poteza, saj ljudje cenijo dobro in zdravo hrano, ki jo posledično iščejo v naših restavracijah.

Po mnenju predsednice zavoda Aries Patrizie Andolfatto je sejem izjemn oder, s katerega lahko govorimo o olju, o zdravi in slastni hrani ter o italijanski kuhinji, njen kolega Alessandro

Setti pa je nanizal nekaj srečanj, na katere velja biti pozorni: simpozij o kakovosti olja v Kalabriji oz. deželi Furlaniji-Julijski krajini (v petek, po odprtju), o teritoriju, zdravju in prehrani (v soboto, od 11. ure dalje, dvorana Oceania) ter na izobraževalni forum o ravnovesju med kruhom, oljem in vinom za zdravo življenje v priredbi italijanske delegacije Commanderie des Cordons Bleus de France.

Za vstopnico bo treba letos odšteti 6 evrov (če se prej registrirate na spletni strani boste baje deležni popusta). Sejem bo odprt od petka do nedelje od 10. do 19. ure, v ponedeljek pa od 10. do 14. ure. Popoln spored dogodkov je na voljo na spletni strani www.oliocapitale.it. (sas)

TURIZEM - Na münchenskem sejmu prostega časa

Nemce zelo zanimata Sesljan in tipična kraška kuhinja

Nemce zelo zanimajo turistična ponudba Sesljana in kraške kulinarische dobrote, ki jih ponujajo turistične kmetije. To zanimanje je prišlo do izraza na nedavnem münchenskem sejmu potovanja in prostega časa z imenom Free (svobodno), na katerem je sodelovala tudi Občina Devin-Nabrežina. In to v sklopu stojnice, ki si jo je zamislilo in postavilo tržaško podjetje Pixel, kot rečeno, ob sodelovanju občinske uprave in sesljanskega PortoPiccola.

Stojnico (**na sliki**), na kateri so promovirali Sesljan in devinsko-nabrežinski Kras, je obiskalo okoli tisoč re-

gistriranih obiskovalcev tega pomembnega strokovnega sejma, ki se je odvijal od 18. do 23. februarja v glavnem mestu Bavarske. Pred kratkim so devinsko-nabrežinsko turistično ponudbo predstavili na turističnem sejmu na Dunaju, aprila pa bo na vrsti sodelovanje na podobni pobudi v Celovcu, kjer bo za celovito predstavitev Trsta in njegove stvarnosti poskrbel konzorcij PromoTrieste, katerega član je tudi Občina Devin-Nabrežina. Gre za pravo turistično »ofenzivo« na turističnih trgih Avstrije in Nemčije.

ČRNA KRONIKA - V Ul. Boccaccio

Prijatelji tuje lastnine »obiskali« kavarno

Nepridopravi so preteklo noč vломili v kavarno v Ul. Boccaccio in iz igralnih aparatov odnesli okoli 4.500 evrov, pobrskali so tudi po blagajni in iz nje izmknili 150 evrov. Vlom je včeraj zjutraj ob odprtju lokala odkril uslužbenec, ki je takoj poklical policijo. Tat ali tatovi so v kavarno vlamili preko vhodnih vrat, potem ko so na silo poškodovali roletno. Po natančnejšem pregledu lokalov so policisti ugotovili, da so vlovcilci ukradli tudi mobilni telefon in čitalci za deveje.

Na Trgu Dalmazia nezakonito prodajali nože

Mestni redarji so včeraj na Trgu Dalmazia ustavili ženski, ki sta nezakonito prodajali nože. Gre za romunski državljanke (29-letno G.V. in 22-letno M.G.) brez stalnega bivališča v Italiji. Proti njima so redarji vložili kazensko ovadbo zaradi nezakonite prodaje in tudi nezakonitega bivanja v državi. Med akcijo nadzorovanja mestnega središča so možje postavite naleteli na ženski, ki sta mimoidočim ponujali v konfekciji zavite kuhinjske nože. Ko sta opazili redarje sta se Romunki izmuznili v množici, a so ju takoj izsledili in prijeli. Pri sebi sta imeli kar 26 velikih kuhinjskih nožev, ki so lahko uporabni tudi v zločinske namene.

Na Ponterošu sir in slanina neznanega izvora

Spor med nakupovalko in prodajalcem o ceni prodanih proizvodov je na Ponterošu izvral poseg mestnih redarjev, ki sicer redno nadzuruje poslovanje tržnice. Redarji so ugotovili, da je prodajalec kot tipične krajevne proizvode prodajal sir in slanino brez obveznega izvornega potrdila. Ugotovili so tudi, da je hrano, ki jo je prodajal, sam pakiral kar na domu. Plačal bo morati kar 3.166 evrov globe, poleg tega pa so mu redarji začasno odvzeli dovoljenje za prodajanje prehrambnih proizvodov, vse dokler ne bo nanje - kot določa zakonodaja - napol kraj izvora.

KRIZA TK - Jutri na pobudo skupine Rešimo Tržaško knjigarno in Slovenskega kluba

Družabnost - soočanje o usodi Tržaške knjigarne

Police Tržaške knjigarne se počasi praznijo. Kar je pravzaprav razveseljiva novica, saj kaže na to, da je razprodaja, ki je tačas v teku, pritegnila številne kupce. Manj razveseljivo je obče znano dejstvo, da je razprodaja posledica likvidacijskega postopka, ob koncu katerega bodo Tržaško knjigarno zaprli. To naj bi se zgodilo 31. marca, natanko čez 26 dni, alternativne rešitve za zdaj ni na vidiku.

V petek je medtem še zadnjič spustila navojnice openska podružnica knjigarne. Knjige, ki jih na Općinah niso uspeli prodati, so prenesli v prodajalno v Frančiškovi ulici. Knjigarnarici Ilde in Sanja z njimi zalaga ta police, tako da bo kupcem v prihodnjih dneh najbrž mogoče izbrskati še kako knjižno zanimivost.

V strankah, ki v teh dneh obiskujejo Tržaško knjigarno, je zaznati presenečenje in osuplost. Najpogosteje komentari se glasijo: ne morem verjeti, da bodo dovolili zaprtje knji-

Napis na navojnicah openske podružnice TK

FOTODAMJ@N

KULTURNI DOM - V petek

Prazničnih 15 svečk na torti etične banke

Etična banka je nastala pred 15 leti na pobudo nekaterih neprofitnih organizacij, ki so želele, da bi bil prihranjeni denar usmerjen v skupno dobro celotne skupnosti in prostora, ne pa zgolj v dobiček. Banka investira prihranke svojih strank samo v projekte s področja družbene in mednarodne kooperacije (predvsem v socio-zdravstvene projekte), okoljevarstva, kulture, obnovljivih virov energije, biološkega kmetovanja in civilne družbe.

Pomemben jubilej bodo proslavili **v petek, 7. marca**, takoj v Trstu (sedež ima banka v Ul. Coroneo) kot v Milanu, Mantovi in Firencah. Tržaški praznik bo zaživel v mali dvorani Kulturnega doma (od 18. do 19.30), kjer bodo poskrbeli za odrsko branje, predvajanje video posnetkov in gledaliških performansov. Dogajanje bo temeljilo na pričevanjih članov in združenj - zadruge Il posto delle fragole, Attis, Acli, konzorcija Ausonia, Trgovine sveta Benkadi iz Štancana, centra proti nasilju nad ženskami Goap, združenj Kallipolis, Oltre quella sedia, Curiosi di natura in kamerunskih žena -, ki delujejo na deželnem območju, ki bodo pojasnili, zakaj verjamejo v etično banko.

PROSEK - Cesta je bila v smeri proti Sesljanu nekaj ur zaprta

Koruza na hitri cesti

Usula se je s tovornjaka, ko je privozil v proseški predor - Na delu policija in služba Anas

Čistilna akcija v proseškem predoru

FOTODAMJ@N

Iz predora, ki se nahaja na hitri cesti v bližini Proseka, so včeraj v prvih popoldanskih urah uhaiali veliki oblaki prahu. K sreči ni šlo za dim in torek požar, temveč za ...koruzo. Tovor je tovornjak izgubil ravno med vožnjo skozi proseški predor. Material se je usul na cestišče, zaradi česar je bila hitra cesta na tem predelu več ur zaprta.

Agentje prometne policije so odsek hitre ceste v smeri Prosek-Sesljan zaprli ob 13.30 in začeli promet usmerjati proti proseškemu izhodu. Medtem so uslužbenci službe Anas odstranili koruzo in tudi z vodnimi črpalkami počistili cestišče. Hitro cesto so ponovno odprli okrog 16. ure, večjih prometnih zastojev k sreči ni bilo.

V soboto dopoldne je bila v našem uredništvu na obisku skupina učencev dveh tečajev slovenščine, in sicer pri Univerzi za vse starosti in Italijanski ustanovi za spoznavanje slovenskega jezika in kulture (*na sliki - FotoDamj@N*). To je bil tanjše že drugi obisk PD v kratkem času. Pred nekaj meseci jim je odgovorni urednik dnevnika Dušan Udovič pripravil pravo predavanje o Primorskem dnevniku od njegovega predhodnika Partizanskega dnevnika in prek povoju začetkov do današnjih dni. V soboto pa jim je urednik Aleksander Koren najprej spregovoril o tem, kako so časopis ustvarjali nekoč, ko je delovala še klasična stavnica s svincem in jim nato na računalniku pokazal, kako nastaja časopis danes. Podrobno jim je predstavljal tudi spletno izdajo časopisa.

Tečajniki slovenščine so si nato ogledali še fotokompozicijo in tiskarno, kjer jim je Franc Starec podrobno razložil, kako nastanejo plošče za tisk, kako se časopis nato tiska in pripravi za distribucijo. Italijansko govoreči obiskovalci - med katerimi so tudi trije načelniki Primorskega dnevnika - so z zanimanjem poslušali razlage gostiteljev, postavljaljali tudi vprašanja, in bili nad obiskom navdušeni.

Ženska se dela ne boji

V Boljuncu je 8. marec, mednarodni dan žensk zelo spoštan dan in ga vsako leto aktivne vaščanke primerno obeležijo. Letos mu bodo posvetili kar dva večera. **V petek, 7. marca**, ob 20.30 bo v društvenem baru n' G'rici odprtje fotografike razstave »Ženska se dela ne boji«, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55. Predstavljena bo serija fotografij, ki prikazujejo žensko pri delu, ki dokazujojo, kako znajo ženske poprijeti za najrazličnejša dela. Fotografije je na svojih potovanjih na različnih koncih sveta posnela Sonja Gregori, nekaj pa jih je prispevala še Sonja Žerjal. Razstava »Ženska se dela ne boji« bo v društvenem baru na ogled do polovice aprila. V nedeljo, 9. marca pa bo bar izjemoma odprt od 11. do 13. ure.

V soboto, 8. marca, pa bo, kot je že tradicija, družabnost v društveni dvorani. Na sporednu bo prijetna glasba, bogat srečolov, prikaz fotografij o Kraški očetici in seveda tudi marsikaj za pod zob. (so)

Marchigianijeva in Dapretto pri CNA

Tržaška zveza obrtnikov CNA si je zamislila serijo srečanj z zanimimi osebnostmi na področju gospodarstva in mestne uprave, ki bi lahko bila zanimiva za podjetja. Prvo srečanje bo **drevi ob 18.30** na sedežu na Trgu Venezia 1. Na njem bosta spregovorila tržaška občinska odbornika za urbanistiko in za javna dela Elena Marchigiani oz. Andrea Dapretto, ki bosta predstavila projekt za občinski prostorski načrt, javna dela in pakt stabilnosti.

Nabrežinski Lionsi o vlogi ženske v družbi

Nabrežinski Lions klub prireja **drevi ob 20. uri** v konferenčni dvorani hotela Ai sette nani srečanje o vlogi ženske v sodobni družbi. Gostji bosta predsednica in podpredsednica pokrajinske komisije za enake možnosti Mirta Čok oz. Chiara Puntar. Pokroviteljstvo večeru je dala tudi občinska uprava.

Za dobro počutje

V oviru pobude Pomlad žensk, pri kateri sodelujeta Pokrajina Trst in Mednarodni dom žensk, bo današnji dan minil v znamenju aktivnosti za dobro počutje. V Ulici Pisoni 3 bo **danes** več brezplačnih srečanj za ženske - od 16.30 do 17.30 bo urica televadbe z Dario Cechet, od 17.30 do 18.30 bo naturopatka Belinda Magello predavala o naravnem izločevanju toksinov v pripravi na pomlad. Sledila bo še urica pilatesa do 20. ure s Cechetovo. Več informacij na tel. 040/568476 od 16. ure dalje. oz. info@casainternazionale donne-trieste.org.

Video umetnost

V prostorih DoubleRoom arti visive v Ul. Canova 9 bo **drevi ob 19.30** zaživel videoperformanca Guillerma Giampietra in Paola Scerrija, ki jo bo uvedel Massimo Premuda. Umetnika bosta v okviru niza »klepetov na zofii« spregovorila o videoposnetkih za dokumentarne filme in pa za umetniške kreacije.

NAGRADA NADJA MAGANJA - Podelitev na ponedeljkovem večeru DSI

Dobitnica Jane Gondwe za humanitarno delo v Malawiju

Gostja je v lastni življenjski izkušnji dobila spodbudo za pomoč obolelim za AIDS

AIDS ni nikakršna obsodba na smrt. Jane Gondwe iz Malavija, letošnja prejemnica pete nagrade Nadja Maganja, ki jo podeljujejo člani Društva slovenskih izobražencev, Skupnosti sv. Egidija, Slovenske zamejske skavtske organizacije in družina pokojne Nadje, je živa priča tega. Z energijo, ki jo izzareva pri svojem delu in jo pri slednjem spodbuja, deluje proti diskriminaciji in predsodkom v odnosu do vseh tistih bolnikov, ki so prizadeti z aidsom ter pomaga bolnim prijateljem, da bi ponovno pridobili svoje dostojanstvo. Poblem virusa HIV v Afriki ni povezan samo s spolnostjo, ampak tudi s težkimi življenjskimi, zdravstvenimi in prehrabbenimi razmerami tamkajšnjih ljudi. Jane je hud življenjski udarec spremenila v priložnost zase in počmo za druge.

Številnemu občinstvu Peterlinove dvorane je zaupala svojo življenjsko izkušnjo. Z možem in tremi otroki je bilo njen življenje zelo lepo, dokler ni odkrila, da je okužena z virusom HIV. Mož je zaradi te bolezni umrl leta 2004, nakar se je za Jane začelo težko obdobje, ko je hudo zbolela in izgubila službo šolnice. Nadja Maganja je umrla 8. februarja 2006, istega leta, le mesec pozneje, pa je Jane spoznala gibanje DREAM (Drug Resource Enhancement against AIDS and Malnutrition), ki ga je prav Skupnost sv. Egidija ustanovila leta 2002 v Mozambiku, in postala pričevalka tega projekta, glasnica žensk in otrok, ki so zapostavljeni le zato, ker so okuženi z virusom HIV. »Prav tako kot se je Nadja postavila v bran za pravice slovenske narodne skupnosti, prav tako se jaz borim za pravice teh žensk in otrok. Že večkrat sem spregovorila preko medijev in televizije o našem programu in pravica, ki bi jih morale imeti seropozitivne ženske. Množe ženske v Malaviju niso obiskovale šol. Skupaj si prizadevamo, da bi dosegle več pravic«, je bila iskrena Jane, ki se je obe-

Jane Gondwe je priznanje izročil Ivo Jevnikar, soprog pokojne Nadje Maganja

FOTODAMJ@N

nem zahvalila organizatorjem in dejala, da nagrado sprejema kot nekaj, kar spodbuja njen življenje in ji vrla moč pri delu, saj bi zagotovo umrla, če bi ne spoznala Dreama, ki je postal njena družina.

Prejemnico nagrade je v imenu odbora in Slovenske zamejske skavtske organizacije predstavila Majda Cibic in pozdravila predstavnike projekta Dream ter Federico Marchi iz Skupnosti sv. Egidija, nakar so predvajali kratek dokumentarec Paola Mancinellija o projektu Dream. Preko resničnih zgodb dveh žensk spoznamo, kako smo lahko močnejši od predsodkov in kako se tamkajšnje ženske borijo proti virusu z ozaveščanjem ljudi. Predstavnica Skupnosti sv. Egidija Federica Marchi je zbranim predstavila delovanje projekta

Dream, ki je startal februarja 2002 in je danes prisoten v desetih afriških deželah. Predstavlja možnost zdravljenja ne glede na kraj rojstva, ker hočejo tudi milijonom afriških otrok omogočiti dolgo življenje. Zdravljenje je povsem brezplačno in namenjeno vsem. Kot je povedala prejemnica nagrade, imajo trenutno v oskrbi v Malaviju 13.000 bolnikov, izvajajo pa tudi preventivni program mati-otrok, ki je zelo uspešen, saj se je veliko otrok rojenih od mater, obolelih z AIDSom, rodilo popolnoma zdravih. V projektu Dream v desetih afriških deželah imajo danes 230.000 bolnikov, 23.500 pa je otrok, ki so se rodili zdravi. Jane Godwe je priznanje, delo umetnice Zalke Arnšek, izročil Nadjin soprog Ivo Jevnikar. (met)

OPČINE - Vzpi-Anpi v petek ob 10. uri

V spomin na kurirko Rozalijo Kos Kocjan

V vrsti spominskih svečanosti ob 70-letnici krvavih dogodkov, ki so leta 1944 pretresli naše kraje, je tudi svečanost v spomin na manj znan, a pretresljiv dogodek: 7. marca 1944 so nacisti na glavnih openski cesti (Narodni ulici), nekaj korakov od tramvajske postaje, obesili partizansko kurirko Rozalijo Kos Kocjan – Guličevu, mater šestih otrok. Rozalija, mati Korajža iz Vrhovlje pri Repentabru, je bila prva žrtve krutega nacističnega nasilja na Općinah. Aretirali so jo, ko se je z najmlajšim sinom peljala v mesto. Po nečloveškem zasiševanju so jo umorili, na prsi pa pripeli napis »bandit« ter jo tako dalj časa pustili viseti ljudem v svari. S tem podlilm dejanje je namreč okupator že zeljal ustrahovati ljudi in jih odvrniti od sodelovanja v partizanskem gibanju, toda njena smrt je prej kot svarilo delovala kot glasen in odločen klic k še odločnejšemu odporu, ki je nato prinesel osvoboditev.

Dogodka se bomo spomnili v petek, 7. marca. V dopoldanskih urah bo krajsa svečanost pred spominsko ploščo, kjer je prišlo do zločina. Ob 10. uri bo polaganje vencev, nakar bodo nastopili otroci open-

ske osnovne šole Franceta Bevka, ki se bodo pod vodstvom svojih učiteljic, kot je že v tradiciji, poklonili Rozalijinemu spomini s pesmijo in recitacijami. Priložnostno misel bo podala Katerina Iscra.

Ob letosnji 70-letnici zločina si je sekcijski VZPI-ANPI za Opčine, Bane, Ferluge in Piščance v sodelovanju s Knjižnico Pinko Tomažič in tovarniški kulturnega društva Tabor, zamisla tudi krajšo večerno prireditve v Prosvetnem domu. V poklon vrhovelski materi Korajži bodo nastopili MoPZ Tabor pod vodstvom Davida Žerjala, MoPZ Kraški dom, ki ga vodi Vesna Guštin, in Mladinski pevski zbor Nižje srednje šole Srečka Kosovela pod vodstvom Rosande Kralj. Vmes bodo recitarke SKD Tabor Kostanca Mikulus, Lidija Sosič, Tatjana Malalan in Alda Sosič prebrale nekaj odlomkov iz knjige Enza Romanjo Una donna senza volto (Ženska brez obraza), ki govorita o Rozaliji, in iz knjige Io sono l'ultimo (Jaz sem zadnji), ki prinaša pričevanje Stanke Hrovatin, ki bo na večeru sodelovala s svojim razmišljjanjem o dogodku izpred sedemdesetih let.

Drama o idealizmu in odgovornosti

V abonmajskem sklopu tradicionalno zastavljenih predstav bo **od drevi** v veliki Rossettijevi dvorani na sporednu delo Vsi moji sinovi ameriškega dramatika Arthurja Millerja v postaviti Stalnega gledališča iz Catanie. Režiser je Giuseppe Di Pasquale, v glavnih vlogah nastopa Mariano Rigillo. Drama iz leta 1947 je prva Millerjeva večja uspešnica. Že velikokrat so jo postavili na oder (tudi Slovensko stalno gledališče leta 1999), v Ameriki so posneli tudi dva filma. Delo, ki govoriti o odgovornosti in prisili ter dojemljivo idealizma kot ovire, je posredno kritika ameriškega sna o neustavljivi uspešnosti. Ponovitve se bodo zvrstile do nedelje, 9. marca.

Film outlet v Mieli

V gledališču Miela se **nočoj** nadaljuje filmski niz Film outlet. Danes bodo ob 19. uri in ob 21.30 vrteli film »Mood indigo - La schiuma dei giorni«, francosko-belgijsko koprodukcijo v režiji Michela Gondryja. Predvajali ga bodo v francoskem izvirniku s podnaslovi v italijanščini. Gre za zgodbo idealista, ki se mu uresniči sanjska ljubezenska zgodba, zakonca pa se morata slej ko prej soočiti s težko življenjsko stvarnostjo.

Džez koncert

V sporednu sredinah glasbenih večerov na konservatorju Tartini bo **drevi** ob 20.30 koncert džez tria Giorgio Giacobbi - sax, Pietro Spanghero - kontrabas, Giulio Scaramella - klavir. Vstop je brezplačen z obvezno rezervacijo na tel. 040.6724911 ali na www.conservatorio.trieste.it.

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KRU.T vabi na velikonočni izlet na Trentino z ogledom gradov Beseno, Thun in Buonconsiglio, mest Trenta in Sirmione in Gardskega jezera, od 19. do 21. aprila. Dodatna pojasnila in prijave na sedež Krut-a, Ul. Cicrone 8, 2. nadstropje, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

VINITALY 2014 - Dne 7. aprila, ONAV Trst organizira ekskurzijo v Verono na največji vinski sejem na svetu - Vinitaly. Prijave najkasneje do 28. marca. Dodatne informacije: trieste@onav.it ali 338-3976187.

Turistične kmetije

8. MAREC V BARU SIRENA.

Za rezervacije tel. 3336143725

AGRITURIZEM CESARICA pri Piščancih:

odprt ob sobotah in nedeljah.
040-43992

Osmice

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. št.: 340-3814906.

DRUŽINA DEBELIS je odprla osmico na Kolonkovcu. Vabljeni! Tel.: 347-3648603.

IVAN PERNARČIČ ima odprto osmico v Vižovljah. Vabljeni! Tel.: 040-291498.

OSMICO je v Mayhinchah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla na cesti za Slivno Corrado in Roberta. Tel.: 338-3515876.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

Loterija 4. marca 2014

Bari	75	10	22	62	67
Cagliari	33	37	21	7	34
Firence	52	87	38	73	6
Genova	28	12	46	74	89
Milan	9	78	61	37	23
Neapelj	8	55	65	60	28
Palermo	2	55	89	79	90
Rim	59	34	68	62	16
Turin	15	39	45	10	72
Benetke	26	88	10	4	53
Nazionale	11	74	53	41	76

Super Enalotto Št. 27

40	46	51	61	65	76	jolly 71
Nagranični sklad						5.996.944,91 €
Brez dobitnika s 6 točkami						- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
3 dobitnika s 5 točkami						77.736,63 €
459 dobitnikov s 4 točkami						525,81 €
19.305 dobitnikov s 3 točkami						24,58 €

Superstar

65
Brez dobitnika s 6 točkami
Brez dobitnika s 5+1 točkami
Brez dobitnika s 5 točkami
7 dobitnikov s 4 točkami
115 dobitnikov s 3 točkami
1.370 dobitnikov z 2 točkama
10.786 dobitnikov z 1 točko
25.680 dobitnikov z 0 točkami

Čestitke

Na Opčinah naš vrli ARMANDO okrogli jubilej slavi, iz srca mu čestitamo vsi. Da bi še dolgo let čil in zdrav ostal in v naši družbi prešerno praznoval. Morana, Franco, Olaf, Danijel in Giuliana.

Dragi FRANČKO! V Sablici danes ne bomo prišli, ker pustno smo že zasedeni. Najlepša voščila pa posljamo ti, v kratkem ti torto prinesemo mi. Jozette, Marisol, Kimy in Rassel.

Malo za šalo, malo zares, naš FRANČKO danes dopolni ... let. Naj pri zdravju ostane, smeh in vedrino najame, naj zvesto za opravilca poskrbi, to mu družba cela želi.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Sotto una buona stella«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00 »Venezia salva«; 21.30 »Il mistero di Dante«.

FELLINI - 18.30, 20.30, 22.30 »Smetto quando voglio«; 16.45 »Belle & Sébastien«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »12 anni schiavo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A proposito di Davis«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La bella e la bestia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 18.20 »12 let suženj«; 15.30 »Ameriške prevare«; 21.00 »Bater«; 17.00 »Divja salsa«;

18.00 »Justin Bieber: Believe«; 16.00 »Lego film 3D«; 16.20 »Neskončna ljubezen«; 19.00 »Panika«; 20.00 »Pompeji«; 18.10 »Priseljenka«; 16.40 »Purana na begu 3D«; 15.40 »Purana na begu«; 17.30 »Vampirska akademija«; 19.40 »Varuh zapuščine«; 20.30 »Volk iz Wall Street«; 21.10 »Zimska pripoved«.

KOSOVOVEL DOM SEŽANA - 20.00 »Varuh zapuščine«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.45, 18.30 »The Lego movie«; Dvorana 2: 16.40, 19.00, 21.30 »Disney's Saving Mr. Banks«; Dvorana 3: 16.30, 20.10, 22.15 »Snowpiercer«; 18.30, 20.15, 22.15 »Una donna per amica«; Dvorana 4: 16.30, 18.45 »Il violinista del diavolo«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gravity«; 21.00 »Monuments Men«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 19.00, 21.40 »12 anni schiavo«; 16.30, 21.20 »Pompei«; 16.40, 19.00 »Sotto una buona stella«; 19.00, 21.30 »Monuments Men«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Una donna per amica«; 16.40, 18.40, 19.50, 22.10 »La bella e la bestia«; 19.05, 21.40 »Snowpiercer«; 16.45 »The Lego movie«; 16.45 »La scuola più pazza del mondo«; 21.10 »American Beauty«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.15 »The Lego movie«; 19.50, 22.10 »Monuments Men«; Dvorana 2: 18.00, 21.00 »12 anni schiavo«; Dvorana 3: 17.20, 20.15, 22.10 »Una donna per amica«; Dvorana 4: 17.50 »Sotto una buona stella«; 19.50, 22.10 »Snowpiercer«; Dvorana 5: 17.00, 20.00, 22.15 »La bella e la bestia«.

Obvestila

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Namenjena je otrokom od 1 do 6 let. Delavnica v marcu: umetnost z uporabljenim materialom. Info na tel. št. 040-299099 (od pon. do sob., od 8. do 13. ure).

sledi nam na twitterju

DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA

- DMŽ, mednarodno združenje, vabi na srečanje »Bog nežnosti« danes, 5. marca, ob 20. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Info: 340-3864889 (Branka).

RAJONSKI SVET Vzhodnega kraja se bo sestal danes, 5. marca, ob 20.30 na svojem sedežu v Doberdobski ulici 20/3.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB »L. KOŠIR« vabi slovenske filatelistike in priatelje na mesečno srečanje, ki bo danes, 5. marca, ob 18.30 v Gregorčevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška št. 20.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj vezenja z Marico Pahor. Vpisovanje na prvem srečanju v četrtek, 6. marca, od 16.00 do 18.00.

PRAVLJICO-PRIPOVEDNA in gledališka delavnica - Hiša pravljal ter društvo Hrast vabita vzgojitelje, učitelje, mentorje otroških in mladinskih gledaliških skupin, amaterske igralce, študente in vse, ki jih veseli delo z otroki in ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovenskega jezika na delavnici, 9. in 29. marca. Vpisovanje bo potekalo do četrtna, 6. marca. Info in prijave na hisapravljic@gmail.com ali 334-1243766.

RAJONSKI SVET za Zahodni kras se bo sestal v četrtek, 6. marca, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

ANPI: ob 70-letnici mučeniške smrti Rozalije Kos Kocjan - Guličeve bomo v petek, 7. marca, ob 10. uri v sodelovanju z O.Š. Franceta Bevka počastili njen spomin s polaganjem venca na spominsko ploščo na Opčinah, Našredna št. 28. Priložnostna beseda Katerina Iscra.

INICIATIVA ZA DEMOKRATIČNI SO-CIALIZM - V petek, 7. marca, ob 18. uri v prostorjih kluba študentov na Partizanski 15 bodo razvojni programi za Slovenijo in EU predstavili Anita Tolić, Aljaž Zupančič, Boštjan Remic in Nika Kovač.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v petek, 7. marca, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja; v nedeljo, 9. marca, ob 12. uri odhod avtobusa iz Padriča za nastop na Erzelju.

VZPI-ANPI Općine prireja v sodelovanju s Knjižnico Pinko Tomažič in tovariši, SKD Tabor v petek, 7. marca, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah Spominski večer ob 70. obletnici mučeniške smrti Rozalije Kos Kocjan Guličeve. Njen spomin bodo počastili MoPZ Tabor in Kraški dom ter Mladinski zbor srednje šole S. Kosovela. Recitatorji SKD Tabor bodo brali odломke iz knjige Enza Romanja »Una donna senza volto« ter iz knjige »Io sono l'ultimo«. Priložnostna beseda Stanka Hrovatin.

ASD SK BRDINA vabi člane, da se množično udeležijo tekme »Pokal prijateljstva«, veljavne za Primorski smučarski pokal, ki bo v soboto, 8. marca, v Forni Di Sopra, ter da se udeležijo v nedeljo, 9. marca, tekme v velenislalomu, veljavne za Zamejsko smučarsko prvenstvo 2014, v Forni Di Sopra. Vpisovanje je možno do četrtna, 6. marca, na tel. št. 342-0730513 (Sabina).

FOTOVIDEO TRST80 vabi v soboto, 8. marca, na fotografski extempore 47. Kraškega pusta na Opčinah. Zbirališče v Prosvetnem domu, od 13. do 14. ure. Pravilnik na www.trst80.com ali tel. št.: 329-4128363 (Marko). Vabljeni!!!

ŠD MLADINA vabi vse svoje člane, da se množično udeležijo smučarske tekme Pokala prijateljstva, ki steje za tretjo tekmo Primorskoga pokala v soboto, 8. marca, v kraju Forni Di Sopra. Vabljeni tudi na Zamejsko smučarsko prvenstvo v nedeljo, 9. marca, v Forni Di Sopra. Info in vpisovanje na tel. št.: 347-0473606 (Tamara).

DOLINČanke bomo praznovale s pestrim programom mednarodni dan žena v nedeljo, 9. marca, ob 17. uri v prostorih SKD Valentin Vodnik v Dolini.

V BARKOVLAH bomo v nedeljo, 9. marca, po maši od 11. ure počastili

msgr. Matijo Škarbarja ob obeležju v vrtiču, ki nosi njegovo ime.

DRUŠTVO NOE' vabi na konferenco, 10. marca, ob 20.30 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini »Konec z dietami! Enostavni načini, ki nam pomagajo pri odvečnih kilogramih, sladkorni bolezni in holesterolu«. Predavateljica: dr. Marta Molinari, dietologinja, nutricionistka. Info: noeinfo noe@yahoo.it, tel. št. 349-8419497.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 10. marca, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu Kru.t, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KAJ SE DOGAJA V UKRAJINI? V torek, 11. marca, ob 18.30 v veliki dvorani v Ul. Tarabochia 3 (I.nadstr.) prirejata SKP in SIK razpravo, ki jo bo uvedla Stojan Spetič in Igor Kocijančič.

ONAV (Vsedržavno združenje pokuševalcev valcev) vabi na večer z vinarjem Damjanom Podversičem. Pokušajno vino bomo izpeljali v torek, 11. marca, ob 20. uri v restavraciji Miljah (Stada per Lazzaretto 2). Informacije in prijave na tel. 333-9857776 in trieste@onav.it.

ZSKD sklicuje volilni pokrajinski svet včlanjenih društev na Tržaškem v torek, 11. marca, v prvem sklicanju ob 9.00 in v drugem sklicanju pa v sredo, 12. marca, ob 20.00 v Gregorčevi dvorani v Trstu (Ul. San Francesco 20, 2. nadstropje).

IZREDNI OBČNI ZBOR SKD F. PREŠEREN: prvi sklic v torek, 11. marca ob 20.00 in drugi v sredo, 12. marca, ob 20.30 v zgornjih prostorih občinskega gledališča Boljunc. Dnevni red: odobritev sprememb statuta.

MFU - Magna Fraternitas Universalis - Kulturni dom Dr. D. Ferriz - Olivares prireja telovadno uro za otroke od 6. do 12. leta v soboto, 15. marca, od 16.30 do 17.45 »Yoga telovadba: sprostitev in koncentracija« na sedežu, Ul. Mazzini 30, 3. nadstropje. Info: 040-2602395.

SC MELANIE KLEIN vabi člane na redni občni zbor, ki bo potekal v sredo, 19. marca, ob 18.30 v prvem in ob 19.15 v drugem sklicu, na sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in posestnike gozdov na zavarovanih območjih Nature 2000 (it. SIC in ZPS), da je rok za sečnjo, podaljšan do 31. marca. Na nezavarovanih območjih, po novem gozdarskem pravilniku, pa poteka sečnja brez časovne omejitve skozi celo leto.

Prireditve

TRŽAŠKO ZDRUŽENJE za biodinamično kmetovanje, organizira biodinamični študijsko - praktični tečaj na osnovi knjige Rudolfa Steinerja »Znanstveno spiritualni impulzi za razvoj poljedelstva«. Srečanja bodo vsakokrat prvo in tretjo sredo v mesecu, od 20.00 do 21.30 v Trstu na sedežu v Ul. Mazzini 30, 1. nadstropje. Vstop prost. Tel. št.: 333-118664, 328-7012374.

PUSTNA SKUPNA ŠEMPOLAJ vabi vse vaščane in pustne veseljake od bližu in daleč na pepelnico danes, 5. marca, v Štalco v Šempolaju, od 18. do 20. ure na veselo slovo od pusta 2014 »Fantažma Fantažminota«.

SKD BARKOVLJE: ciklus predavanj na temo »In... forma - Predhodna zdravstvena zaščita pri različno mlađih« v sodelovanju z A.R.I.S., tržaško neprofitno organizacijo, ki skrbi za dobro počutje mladih in manj mladih. Ob sredah: danes, 5. marca, (Dr. Paola Sbisà »Prehrana in pravilno hranjenje«); 12. marca (Dr. Matteo Bevilacqua »Vedno prožni in razgibanje«) in 19. marca (Dr. Laura Redolfi »Kako ohranjati spomin«). Pogovori bodo v slovenščini in italijanščini. Začetek ob 20.30.

MFU - Magna Fraternitas Universalis - Kulturni dom Dr. D. Ferriz - Olivares

prireja v četrtek, 6. marca, ob 17.30 »Bralni krožek«, tj. interaktivno srečanje z branjem odlomkov in medsebojno izmenjavo misli in razmišljaj na temo »Miti in skrivnosti Furlanije Julijske krajine« z avtorico Gabriello Chimet, moderator dr. Guido Marotta, knjigarna Centro Borsatti, Ul. Ponchielli 3, Trst.

KNJIŽNICA DIVAČA bo na predvečer dneva žena v petek, 7. marca, ob 18. uri v svojih prostorih, gostila tržaško pesnico, pisateljico in psihologinjo Alenko Rebula Tuta. Gostja se bo predstavila s predavanjem »Nežne in močne, samostojne in predane: nove poti za ženske dane«.

MIRA, ženski odbor slovenskega centra PEN, in Slovenski klub vabita na literarni večer s književnicami Nežo Maurer, Jolko Milič, Bredo Smolnikar, Tatjano Pregl Kobe, Alenko Rebula, Stanislavo Repar, Barbaro Simoniti, Suzano Tratnik, Ireno Žerjal in Barbaro Korun. Pričakujemo vas v petek, 7. marca, ob 18.30 v Gregorčevi dvorani (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadstropje).

SKD SLOVENEC in skupina vezilj Zlate nitka vabita v petek, 7. marca, ob 20.00 v Srenjsko hišo v Boršč na otvoritev razstave Poročne čipke in lesene makete. Razstavlja skupina klekljaric iz Črne na Koroškem in Jože Božič iz Gornjega Grada. Poje Grajski oktet iz Moravske doline. Urnik razstave: sobota, 8. in nedelja, 9. marca, od 10. do 13. ure in od 15. do 19. ure.

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca vabi, ob Dnevu žena, na otvoritev fotografske razstave Sonje Gregori in Sonje Žerjal »Ženska se dela ne boji«, v petek, 7. marca, ob 20.30 v društvenem baru n' G'rici.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124,

vabi na dan žena v soboto, 8. marca,

ob 19. uri na odprtje razstave »Skriptna ustvarjalnost«.

Večer bo

TRŽAŠKI PUST - Včeraj popoldne povorka po mestnih ulicah z zmago Kolonje

Trst preplavile maske Grenkoba openskih pustarjev

Antoni: Dan pred povorko so nam rekli, da prispevka ne bo - De Gioia: Še ne vemo, koliko bomo prejeli od Dežele

Praljudje, živali vseh vrst, antični Grki, roboti, vesoljci, astronavti, vulkanizerji, kavbojci, openski tramvaj in dvojnik tržaškega župana Roberta Cosolinija: tržaško mesto središče je včeraj popoldne preplavila množica najrazličnejših pustnih šem, ki so se zbrale na že 23. povorki v okviru Tržaškega pusta. Po oceni organizatorjev se je manifestacija udeležilo več kot deset tisoč ljudi - predsednik Tržaškega pusta Roberto De Gioia govoril celo o 30.000 udeležencih - vsekakor več kot na nedavnom evropskem pustu, čeprav je praznovanje letos skalila grenkoba openskih pustarjev zaradi manjkajočega prispevka. A o tem pozneje.

Na povorki, ki je stekla z Oberdankovega trga ter se vila po ulicah središča do Velikega trga, kjer je potekalo nagrajevanje, je nastopilo deset mestnih oz. predmestnih rajonov, zmagala pa je Kolonja, ki se je predstavila s konji vseh vrst - od pravih do mitoloških, drugo mesto je zasedel Rojan s srečo, tretje pa Škedenj, ki se je predstavil z vratimi vzhoda. Kot gostje so nastopili tudi miljski pustni skupini Bellezze naturali in Mandrioi s svojima vozovoma ter pustna skupina palčkov z Opčinom, ki pa je prišla brez voza, med nagrajevanjem na Velikem trgu pa je ironično zaploskala organizatorjem in kmalu zapustila prizorišče.

Kaj se je zgodilo? Po besedah predstavnika openskih pustarjev Alberta Antonija openska pustna skupina na začetku ni niti vedela, ali bo v mestu povorka ali ne, organizatorji pa so jim dejali, da verjetno bo, zato so se odločili za sodelovanje kljub spoznanju, da bo denarni prispevek verjetno zamudil. Prispevek so po Antonijevih besedah organizatorji vsekakor zagotovili, čeprav z zamudo, v ponedeljek popoldne pa so Openci prejeli obvestilo, da prispevek ne bo. Zato so se odločili, da na povorki nastopijo brez voza, ker se jim tak odnos ni zdel pošten, poleg tega so bili dvakrat jenini, saj čakajo še na prispevek za lansko udeležbo, obenem so izvedeli, da naj bi miljski pustni skupini, ki sta včeraj nastopili s svojima vozovoma,

videoposnetek in
več fotografij na
www.primorski.eu

Openski tramvaj in
»pustnik« župan (levo),
openski pustarji
(desno) in sprevod po
Korzu Italia

FOTO DAMJ@N

prejeli vsaka prispevek v višini osemsto evrov, zato želijo vedeti, zakaj tako zadržanje. Če bi bili šli na pustno povorko v Tržič, bi bili dobili prispevek in se zabavali, pravi Antoni, ki opozarja na strošek, ki ga predstavlja pustni voz in dodaja, da je glede openske udeležbe na Tržaškem pustu vsaj zanj zgodba končana, saj obnašanje ni bilo lepo, pa tudi pustnega vzdušja ni bilo in povorka ni bila na nivoju. Zgodba pa ima tudi pozitivno plat: ker niso prišli z vozom, se le-ta ni pokvaril in bo nared za soboto, ko bo na Opčinah stekel Kraški pust.

Za pojasnilo smo vprašali tudi predsednika Tržaškega pusta Roberta De Gioia, ki pa pravi, da je Opence od vsega začetka opozoril, da organizatorji ne morejo zagotoviti prispevka, saj še ne ve, koliko bo Tržaški pust prejel od deželne uprave. Vsota bo znana komaj čez kak mesec, pravi De Gioia, ki po lastnih besedah ni prejel še nobenega uradnega sporocila, le v tisku jebral novico, da naj bi Tržaški pust prejel 10.000 evrov, Kraški pust pa 15.000. Posledično ni niti potrdil, ali bosta miljska pustna vozova res prejela vsak po osemsto evrov prispevka, poleg tega je dal razumeti, da je zelo težko organizirati pustno manifestacijo samo z 10.000 evri, saj naj bi samo stroški za SIAE zna-

šali okoli šest tisoč evrov (letos so vnaprej plačali že štiri tisoč evrov kavci), stroški za čiščenje cest (tudi ob pobudah v drugih mestnih in predmestnih predelih) pa okoli osem tisoč evrov. Če bodo prihodnje leto organizatorji prejeli manj kot de-

set tisoč evrov, Tržaškega pusta ne bo, nam je povedal De Gioia, za katerega so Kraški, Miljski in Tržaški pust dodana vrednost za promocijo tržaške pokrajine, pust pa ne predstavlja samo zabave, ampak ima tudi močan kulturni pomen. (iz)

Desno, koledovanje godbe v Trebčah; dolje v smeri urinega kazalca: otroška ravanja na Stadionu 1. maja, v Križu in v Podlonjerju

FOTODAMJ@N

PUST - Včeraj in v prejšnjih dneh vrsta pobud za male in velike Pustno vzdušje doseglo vrhunec Danes bo napočil čas za žalovanje

Na včerajšnji pustni torek je pust dosegel svoj višek z zadnjimi povorkami in sprevodi, tako včeraj kot v preteklih dneh pa je na krajevni ravni steklo veliko lepo obiskanih pobud. Med temi naj omenimo koledovanje, ki ga je včeraj v Trebčah priredila domača godba Viktor Parma, vedno v Trebčah sta bila včeraj v Ljudskem domu otroško ravanje in ples v maskah za mlade v organizaciji SKD Primorec in Mladinskega trebenskega krožka, otroci pa so prišli na svoj račun tudi v Prosvetnem domu na Opčinah, kjer je ravanje s pevko Damjano Golavšek priredilo SKD Tabor. Ravanje je potekalo tudi v kriškem Ljudskem domu - Bitu v priredbi domačega Združenja staršev, kjer je otroke zabaval animator Evgen Ban, prav tako sta v Centru Anton Uškar-Miro pri Domju in v Srenjski hiši v Mačkoljah ravanje priredili SKD Fran Venturini in SKD Primorsko. Nekatera ravanja so potekala že v nedeljo, kot npr. na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu v organizaciji SKD Slavko Škamparle, ŠZ Bor in Športne šole Trst, ki so poskrbeli za ples z ansamblom, animacijo in loterijo, ter v Ljudskem domu v Podlonjerju.

Če je včeraj pustno veselja doseglo vrhunec, pa se bo danes umaknilo žalovanju. Na današnjo pepelnico sredo se bodo namreč od pusta poslovili na Kontovelu, v Šempolaju, Zgoniku in Boljuncu, pa tudi v Škednu in pri Sv. Ivanu.

ITALIJA - Dogovor med Renzijem in Berlusconijem

Volilna reforma samo za poslansko zbornico

Berlusconi ne bo smel na zasedanje PPE v Dublinu

RIM - "Naredili smo še en, najbrž odločilen korak v smeri do sprejetja novega volilnega zakona in s tem odprli pot tudi do drugih reform." Tako je predsednik vlade Matteo Renzi včeraj v Tunizu, kjer se mudi na obisku, pozdravil dogovor med Demokratsko stranko in stranko Forza Italia, po katerem bo novi volilni zakon veljal samo za poslano zbornico.

Popravek v tem smislu sta zahtevala leva struja Demokratske stranke z Giannijem Cuperlom na čelu in Nova desna sredina Angelina Alfana. Na tak način naj bi med drugim potrdili, da po odobritvi novega volilnega zakona ne bo prišlo do predčasnih volitev, ampak da bodo še v tej zakonodajni dobi izvedli tudi druge reforme, začenši z ukinitvijo senatora oziroma z njegovo spremembijo v zbornico avtonomij. Za senat bo namreč tudi po tej reformi veljal proporcionalni volilni sistem, kakšen izhaja iz starega volilnega zakona, znanega kot "porcellum", potem ko ga je ustavno sodišče lanskega dečembra delno razveljavilo.

Silvio Berlusconi je sprva odločno nasprotoval omejitvi volilne reforme na poslansko zbornico, ker se je zavzemal za predčasne volitve. To možnost sedanja po-

Italijanski premier Matteo Renzi med tiskovno konferenco v Tunizu

ANSA

lovična volilna reforma politično onemoča, saj noben tabor ne bo mogel računati na pravo volilno zmago, dokler ne bo senat ukinjen. A naposled je Berlusconi okrnjen volilno pravomočno sprejel. Zdaj jo bo parlament začel obravnavati na plenarnih zasedanjih s pospešenim ritmom. Reforma predvideva, da bo do volilne nagrade imela pravico stranka ali volilna načela, ki bo doseglj najmanj 37 odstotkov

glasov, vstopni prag za liste volilne naveže pa bo pri 4,5 odstotka glasov.

Medtem je Berlusconi včeraj doživel novo "razočaranje". Ne bo mogel udeležiti se zasedanja Evropske ljudske stranke, ki se bo junija v petek zbrala v Dublinu pred evropskimi volitvami. Sodniki mu niso dali dovoljenja, da bi zapustil Italijo, zaradi pravnomočne obsodbe v primeru Mediaset.

ZDA - Osnutek za leto 2015

Obamov proračun težak 4000 milijard

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj predstavil svoj proračunski osnutek za leto 2015, ki v kongresu ne bo potren, vendar pa daje demokratom nekaj materiala za uspešnejšo kampanjo pred letošnjimi kongresnimi volitvami. Predlog je poln demokratskih prioriteta, nekaj več denarja pa je predvidenega tudi za obrambo.

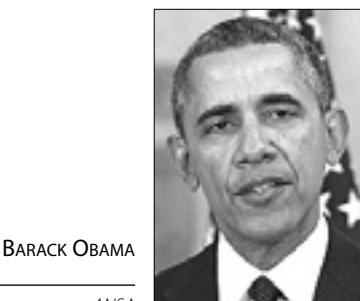
Obamov proračunski osnutek zajema le okrog 1000 milijard dolarjev letne proračunske porabe, preostalih 3000 milijard dolarjev pa je avtomatična poraba za zvezne pokojnine, zdravstveno varstvo upokojencev in revnih. Teh 1000 milijard dolarjev je v okvirju dogovora med demokrati in republikanci decembra lani, s katerim se je za dve leti končalo obdobje nehnih kongresnih blokad. Obe stranki sta se potem že dogovorili, da se lahko ministrstvo za finance brez omejitev in kongresnih glasovanj zadolžuje do marca prihodnje leto. V Obamovem osnuteku tako ni predvidenih novih ukrepov za zmanjšanje proračunskega primanjkljajja.

Proračunski primanjkljaj ostaja visok, vendar pa se je lani v primerjavi s tremi leti pred tem, ko je redno presegal 1000 milijard dolarjev, skrčil na 680 milijard dolarjev. Letos naj bi nazadoval na 649 milijard dolarjev, leta 2015 pa na 564 milijard dolarjev.

Poraba za Pentagon bi naj v proračunkem letu 2015, ki se začne 1. oktobra letos in traja do 30. septembra 2015, ostala na letošnjih 496 milijardah dolarjev, kar je vračanano nedavno oznanjeno zmanjšanje števila pripadnikov kopenske vojske.

Ameriški predsednik s svojim proračunskim osnutekom le podaja svoje prioritete oziroma predlaga kongresu, kaj vse potrebuje vlada in kje bi bilo denar pametno porabiti. Končno besedo glede proračuna pa ima kongres, zato bi bilo preveč optimistično pričakovati, da bodo prioritete Obame potrjene pred kongresnimi volitvami.

Ne glede na to, da ni presegel okvirje kongresnega proračunskega dogovora in je našel dodatnih 56 milijard dolarjev, po-

BARACK OBAMA

ANSA

lovico za Pentagon in polovico za demokratske prioritete, kot bonbonček za obe stranki. Republikanci naj bi bili veseli dodatnih letal za zračne sile, demokrati dobiti za revne predšolske otroke, vsi skupaj pa posodobitve sistemov varnosti v potniškem prometu, kot je kontrola poletov.

"Kot država se moramo odločiti, ali bomo ščitili davčne olajšave za najbogatejše, ali pa bomo pametno investirali za ustvarjanje novih delovnih mest in gospodarsko rast ter širitev priložnosti za vse Američane," je povedal Obama na osnovni šoli v predmestju Washingtona.

To je najbolj neodgovoren proračun Obame doslej. Vse kar predlaga je več javne porabe," mu je iz kongresa odgovoril republikanski predsednik predstavnika doma John Boehner.

Obamov osnutek predvideva povečanje porabe za gradnje in popravilo cest ter mostov, kakor tudi železnice. Predlaga dodatne davčne olajšave povezane z otroci in šolstvom, za 13,5 milijona najrevnejših, ki se plačujejo davek, pa predlaga tudi podvojitev davčne olajšave s 500 na 1000 dolarjev na leto. Obama želi po ZDA postaviti 45 centrov za inovacije in prekvalifikacije industrijskih delavcev, olajšati breme za študentska posojila in pokojninsko varčevanje ter povisiti zvezno zajamčeno plačo na 10,10 dolarja na uro.

Vse to naj bi se pokrilo z novim višanjem davka na tobak, reformo davčne sheme za podjetja, in sicer tako, da bi znali najvišji razred z 28 na 25 odstotkov, obenem pa zožili davčne luknje za podjetja, ki delajo dobiček v tujini. (STA)

ITALIJA - Minister Franceschini sklical krizni sestanek

Obilne padavine povzročile nove poškodbe v Pompejih

NEAPELJ - Obilne padavine so povzročile nove poškodbe na arheološkem najdišču Pompeji na jugu Italije v bližini Neaplja. Poškodovani sta bili dve strukturi tega antičnega rimskega mesta. Zrušil se je 3,5 metra dolg odsek zidu nekropole pri Porta Nocera, zato so po odkritju poškodbe v nedeljo zjutraj ta del arheološkega najdišča zaprli za javnost.

Poleg tega se je v nedeljo odkrušilo nekaj kamnov s slavoloka Venere, ki je bil že pred tem obiskovalcem nedostopen, so sporočili iz

ITALIJA - Po izključitvi iz Gibanja 5 zvezd

Senator Battista ustanavlja novo senatno skupino

RIM - Tržaški senator Lorenzo Battista, ki so ga izključili iz Gibanja 5 zvezd, ne samo da ne bo odstopil iz senata, temveč bo ustanovil novo senatno skupino. Z Battisto bodo v novo parlamentarno skupino, poleg senatorjev Fabrizia Bocchina in Francesca Campanelle, ki so ju s spletnimi volitvami izgnali iz Gibanja 5 zvezd, pristopili še drugi senatorji, ki so se sprli z Beppem Grilom in Gianrobertom Casaleggiom. Battista je v intervjuju za televizijsko oddajo Le Iene, dejal, da bo nova senatna skupina ustavljena le iz parlamentarcev, ki so bili izvoljeni na listah Grillovega gibanja.

Nova skupina za sedaj ne razmišla o podpori vladni Mattea Renzija, ne izključuje pa občasne podpore določenim vladnim ukrepom. Battista je sprva razmišljal o odstopu iz senata, nato pa se je premislil, češ da še vedno uživa podporo vsaj dela tržaških pristašev Gibanja 5 zvezd. »Nova parlamentarna skupina bo popolnoma demokratična

ARHIV

in ne bo imela liderjev,« je v TV odjeli dejal še tržaški parlamentarec.

V Gibanju 5 zvezd se medtem zaostruje polemika med Grilom in županom Parme Federicom Pizzarottijem. Vodja gibanja je v svoji spletni klepetalnici ostro ozigosal županovo pobudo za srečanje upraviteljev Gibanja 5 zvezd, češ da o srečanju ni bil predhodno seznanjen, Grillo tudi ni »prebavil« srečanja med Pizzarottijem in zastopnikom Demokratske stranke Giuseppejem Civatijem, ki ne skriva svojih simpatij do oporečnikov v Gibanju 5 zvezd.

službe za varovanje kulturne dediščine.

Italijanski minister za kulturo Dario Franceschini je zato včeraj sklical krizni sestanek, da bi se pogovorili o škodi.

Od leta 2010 je poškodbe sicer utrpelio že več kot ducat poslopij na arheološkem najdišču, ki je vpisano na Unescov seznam kulturne dediščine, kar je sprožilo tudi mednarodne odmeve.

Preiskava je pokazala, da so bila dosedanja vzdrževalna in resta-

rvatorska dela slabo opravljena zaradi skorumpiranih uradnikov in vmesovanja lokalne mafije, neapeljske camorre.

Prizadevanjem, da bi izboljšali situacijo v Pompejih, se je pridružila tudi Evropska unija, ki financira večji del 105 milijonov evrov vrednega projekta restavracije Pompejev.

Pompeje je leta 79 uničil izbruh Vezuva. Mesto je danes deloma izkopano in je ena največjih turističnih znamenitosti Italije. Letno pritegne 2,5 milijona obiskovalcev.

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.258,33 -320,39

SOD NAFTE
(159 litrov)
109,13 \$ -1,86

EVRO
1,3768 \$ 0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

4. marca, 2014 evro (popvrečni tečaj)

valute	4. 3.	3. 3.
ameriški dolar	1,3768	1,3768
japonski jen	140,20	139,51
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	27,369	27,354
danska krona	7,4627	7,2754
britanski funt	0,82305	0,82460
madžarski forint	312,65	311,15
litovski litas	3,4528	3,4528
poljski zlot	4,1865	4,1928
romunski lev	4,5183	4,5167
švedska krona	8,8652	8,8603
švicarski frank	1,2172	1,2129
norveška kron	8,2485	8,3175
hrvaška kuna	7,6525	7,6515
ruski rubel	49,7510	50,0835
turška lira	3,0520	3,0576
avstralski dolar	1,5392	1,5432
brazilski real	3,2100	3,2125
kanadski dolar	1,5244	1,5278
kitajski juan	8,4564	8,4589
indriški rupija	85,1757	85,3905
mehiški peso	18,2977	18,2997
južnoafriški rand	14,9180	14,8640

Kosovo bo razpolagalo tudi s svojo vojsko

PRIŠTINA/BEOGRAD - Kosovska vlada je včeraj sprejela odločitev o ustanovitvi kosovske vojske, ki bo imela 5000 vojakov in 3000 pripadnikov rezerve, je po seji vlade v Prištini sporočil premier Hashim Thaci. Kosovski zunanjji minister Enver Hoxhaj je ob tem na Twitterju zapisal, da je Kosovo s tem na poti v zvezo Nato.

Kosovska vlada je tudi odločila, da se bo trenutno ministrstvo za varnost preimenovalo v ministrstvo za obrambo. Naloge kosovske vojske bo obramba "ozemeljske suverenosti" Kosova. Kosovski ustava sicer govori zgolj o obstoju varnostnih sil na Kosovu.

Kosovo je doslej imelo 2500 pripadnikov kosovskih varnostnih sil, ki so bile pod poveljstvom Kforja. Srbski premier Ivica Dačić se je že odzval na današnjo odločitev kosovske vlade. Kot je dejal, oblikovanje kosovske vojske ni v skladu z bruseljskim dogovorom o normalizaciji odnosov med Kosovom in Prištino. "To ni v skladu z bruseljskim sporazumom. To so napovedovali že prej, zato smo mi zahtevali zagotovila od Kforja in Nata, da v primeru, da se bo neko oblikovala kosovska vojska, ta ne prihaja na sever Kosova brez dovoljenja Kforja," je dejal Dačić.

Kosovo je samostojnost razglasilo februarja 2008. Doslej ga je priznalo 107 držav, med njimi tudi Slovenija. Srbijska samostojnost svoje nekdanje avtonomne pokrajine ne priznava.

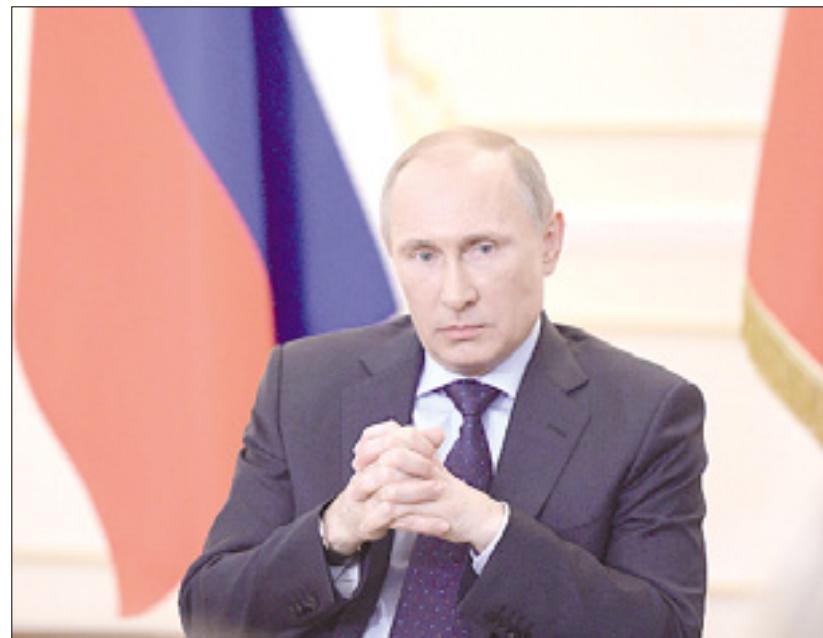
Sisi napoveduje kandidaturo za predsednika

KAIRO - Poveljnik egiptovske vojske Abdel Fatah al-Sisi je včeraj sporočil, da ne more ignorirati pozivov h kandidaturi za predsednika. Kot je napovedal, bo prve uradne korake v tej smeri napravil kmalu. Sisi naj bi po navedbah bližnjih sodelavcev odstopil z mesta obrambnega ministra kmalu zatem, ko bo sprejet zakon o volitvah, ki naj bi jih izvedli spomladsi. Sisi je postal najpomembnejša politična figura v Egiptu po odstaviti islamističnega predsednika Mohameda Mursija julija lani. Včeraj je vojaški poveljnik in obrambni minister poudaril, da se ne more obrniti stran, ko večina zahteva njegovo kandidaturo na predsedniških volitvah. "V prihodnjih dneh bo prišlo do uradnih korakov," je napovedal. (STA)

KRIZA - Putin včeraj zanikal vojaško posredovanje v sosednji državi

Mednarodna skupnost še vedno v iskanju diplomatske rešitve

Levo ruski predsednik Vladimir Putin na včerajšnji tiskovni konferenci; desno ameriški državni sekretar John Kerry v Kijevu med začasnim ukrajinskim predsednikom Oleksandrom Turčinovom in začasnim ukrajinskim premierom Arsenijem Jacenjukom

ANSA

KIJEV - Prizadevanja mednarodna skupnosti za mirno rešitev krize v Ukrajini so se nadaljevala tudi včeraj. V Kijevu je bil ameriški državni sekretar John Kerry, v Madridu pa se je z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom sešla visoka zunanjepolitične predstavnice EU Catherine Ashton. Prvič se je oglasil tudi ruski predsednik Vladimir Putin.

Zatrdil je, da možnost napotitev ruske vojske v Ukrajinu ostaja, a zaenkrat ni nobene potrebe po tem. Napovedal je, da bo Rusija pravico svojih in ukrajinskih državljanov v Ukrajini branila z "vsemi sredstvi", ter poudaril, da je Viktor Janukovič edini legitimni ukrajinski predsednik.

Putin je menjava oblasti v Ukrajini označil za neustavni državni udar in oborjeni prevzem oblasti. Zagotovil je, da bi bila napotitev ruskih vojakov v Ukrajinu ukrep v skrajni sili. Če bi do tega prišlo, ne bi šlo za boj proti Ukrajincem. Zagotovil je tudi, da ruske sile niso aktivne na območju Krima in da

zavzetje Krima ni v ruskem načrtu. "Rusija ne razmišlja o možnosti priklučitve Krima," je poudaril in dodal, da bi morali o prihodnosti tega dela ukrajinskega ozemlja odločati prebivalci avtonomne republike sami. "Le državljan lahko in bi morali odločati o svoji prihodnosti v ozračju svobodnega izražanja volje in varnosti," je dejal. V tej luči je izpostavil tudi, da Rusija ne bo priznala predsedniških volitev v Ukrajini, če se bodo odvile "v ozračju terora".

Hkrati je Putin za enote ruske vojske, ki so izvajale vojaške vaje, odredil vrnитеv v oporišča, so sporočili iz Kremja. Vaje je ruski predsednik nepričakovano odredil minulo sredo.

Ameriški predsednik Barack Obama je izrazil prepričanje, da bo invazija na Ukrajinu ruske sosede še bolj oddaljila od Moskve, vendar je menil, da je mogoče najti rešitev, po kateri bo Ukrajina tako prijateljica Zahoda kot Rusije. Obama je še dejal, da Putina politika do Ukrajine ni znamenje moči, ampak

kaže na globoke skrbi in sumničenja, ki jih imajo ruske sosedje do tovrstnega vmešavanja v njihove notranje zadeve.

Visoka zunanjepolitična predstavnica EU Catherine Ashton pa se je v Madridu srečala z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom, s katerim sta se pogovarjala o razmerah v Ukrajini. Po pogovorih so skopljeno sporočili, da sta imela več kot uro dolge koristne pogovore.

Ameriški državni sekretar John Kerry pa je v Kijevu Rusijo pozval k umiriviti razmer na Krimu. Kremelj mora svoje enote umakniti nazaj v vojašnice, sicer ZDA in njegov partnerjem ne bo preostalo drugega, kot da Rusija "politično, diplomatsko in gospodarsko izolirajo", je dejal.

Svetovalec Kremelj za ekonomske zadeve Sergej Glazjev je morebitne sankcije proti Rusiji zaradi Ukrajine pospremil z besedami, da bi Rusija lahko popolnoma izniscila svojo ekonomsko odvisnost od ZDA, če bi Washington zaradi Ukrajine pristal na

sankcije proti Moskvi. Rusija bi lahko po njegovih besedah v mednarodnih transakcijah prenehala uporabljati dolarje in ustvarila svoj lastni plačilni sistem. Ruska podjetja in banke tudi ne bi vrnila posojil ameriških finančnih ustanov, je opozoril Glazjev.

Je pa tiskovni predstavnik Pentagona sporočil, da Washington ustavlja vse odnose z rusko vojsko. Rusko pocetje v Ukrajini je bila tudi tema ponedeljkove odprte seje Varnostnega sveta ZN, na kateri nobeden od nastopajočih veleposlanikov ni podprt ravnanja Moskve. Je pa ruski veleposlanik pri ZN Vitalij Čurkin posredovanje ruske vojske na Krimu utemeljil s prošnjo odstavljenega predsednika Ukrajine Viktorja Janukoviča, da naj Rusija povrne red in zakonitost v njegovi državi.

Začasni ukrajinski premier Arsenij Jacenjuk je povedal, da je njegova vlada vzpostavila prve stike z ruskimi kolegi, katerih cilj je rešitev krize v Ukrajini. "Za zdaj so posveti plahi, a prvi koraki so bili narejeni," je spominjal.

Ruska vojska je medtem včeraj sporočila, da je izvedla uspešno testno izstrelitev "napredne" medcelinske balistične rakete Topol, so poročale tri glavne ruske državne tiskovne agencije, ki so navedle tiskovnega predstavnika ruskega ministrstva za obrambo Igorja Jegorova. (STA)

KRIZA - Kronologija dogajanja

Stopnjevanje od lokalnega do mednarodnega žarišča

22. februar - Janukovič pobegne iz Kijeva in opozicijo obtoži udara. Odstopi predsednik ukrajinskega parlamenta Volodomir Ribak, nadomesti ga Oleksandr Turčinov, zaveznik zaprte opozicijske voditeljice Julije Timošenko. Verhovna rada odstavi Janukoviča in izglasuje izpuščitev Timošenkove iz zapora.

23. februar - Parlament izvoli Turčinova za začasnega predsednika.

24. februar - Ukrajina Zahod zaprosi za 25 milijard evrov pomoči, da bi se rešila gospodarskega kolapsa. Rusija medtem podvomi v legitimnost ukrajinskega vodstva.

25. februar - Verhovna rada Mednarodno kazensko sodišče pozove k prejanjanju Janukoviča za množični umor protestnikov v Kijevu.

26. februar - Ruski predsednik Vladimir Putin zaukaže preverjanje pripravljenosti vojaških enot na območjih bližu Ukrajine. V Simferopolu, prestolnici pretežno ruskega polotoka Krim, se proti protestniki spopadejo s podporniki začasnih oblasti.

27. februar - Proruški izgredniki zasedejo poslopja regionalnega parlamenta in vlade v Simferolu. Turčinov zabiča, da bi kakršenkoli premik ruskih sil iz njihovih baz na Krimu predstavljal "vojaško agresijo". ZDA medtem začasnim ukra-

jinskim oblastem izrečajo polno podporo. Verhovna rada potrdi proevropskega Arsenija Jacenjuka za začasnega premiera.

28. februar - Nove ukrajinske oblasti po lastnih navedbah ponovno prevzamejo nadzor nad dvema krimskima letališčema, ki so jih zavzele proruske skupine. Janukovič se v Rusiji prvič po pobegu pojavi v javnosti in zatrdi, da je še vedno legitimni predsednik Ukrajine.

Ameriški predsednik Barack Obama izrazi skrbi nad poročili o ruski vojaški aktivnosti v Ukrajini in opozori pred kršenjem suverenosti države.

1. marec - Iz Moskve sporočilo,

da bi lahko na Krim poslali omejeno število vojakov, da tako zagotovijo varnost svojih državljanov in svoje črnomorske flote. Obama Putinu da vedeti, da je Moskva kršila mednarodno pravo in da lahko računa na povračilne ukrepe.

2. marec - Ameriški državni sekretar John Kerry Rusiji zagrozi z izgubo mest v skupini držav G8 in poslabšanjem odnosov z ZDA. Jacenjuk Rusiji očita vojno napoved. Ukrajinska vojska razglasila stanje polne pripravljenosti in začne z mobilizacijo rezervistov. Vodja krimskega parlamenta Vladimir Konstantinov napoveda, da bodo na Krimu 30. marca izvedli referendum o neodvisnosti od Ukrajine.

20. februar - Policija se na vedno bolj nasilne protestnike odzove z orožjem. V treh dneh je bilo po uradnih podatkih ubitih 82 ljudi, od tega 15 policistov.

21. februar - Janukovič in opozicija zaradi pritiskov zunanjih ministrov EU podpišejo dogovor, ki naj bi končal politično krizo v državi. Janukovič napove predčasne predsedniške volitve in oblikovanje nove vlade enotnosti. Ukrainski parlament sprejme zakon o povrnitvi Ukrajine k ustavi iz leta 2004, s čimer se zmanjšajo pooblastila predsednika na račun vlade in parlamenta. Parlament sprejme tudi zakon o amnestiji za aretirane protestnike.

22. februar - Proruški izgredniki zasedejo poslopja regionalnega parlamenta in vlade v Simferolu. Turčinov zabiča, da bi kakršenkoli premik ruskih sil iz njihovih baz na Krimu predstavljal "vojaško agresijo". ZDA medtem začasnim ukra-

KRIZA - Energenti najbolj pod udarom

Špekulacije na trgih surovin

LJUBLJANA - Kriza v Ukrajini ter merjenje moči med Rusijo in Zahodom so pognale cene surovin navzgor. Njihovo zviševanje po mnenju poznavalcev podpihujejo špekulacije, ki izvirajo iz pričakovanega ponudbenega šoka. Protitež rastem cen pa so trenutno razmeroma slabe gospodarske razmere s šibkim povpraševanjem.

Ukrajina je pomembna transportna država, saj skoraj tri četrtine vsega ruskega izvoza energentov poteka po plinovodih in naftovodih preko njenega ozemlja do držav srednje in zahodne Evrope. Poleg tega je ta druga največja evropska država četrti največji izvoznik koruze in šestih največjih izvoznik pšenice na svetu.

"Tako smo videli rast cen plina, nafte, žitaric ter žlahtnih kovin," je povzel analitik Alte Matej Justin, a ocenil, da bi do večje rasti cen žlahtnih kovin prišlo le v primeru kakšnega večjega incidenta, denimo izmenjave ognja med Ukrajino in Rusijo.

Kot je orisal Matjaž Širca iz Nova Ljubljanska banka Skladov, je

Rusija na področju nafte prva med proizvajalkami s preko 13-odstotnim deležem, pri proizvodnji zemeljskega plina pa si z ZDA praktično delita prvo mesto s približno vsaka z 20 odstotki svetovne proizvodnje.

"Zaostrene razmere med Rusijo in Ukrajino bi tako lahko pomembno premaknile silnice na trgih teh surovin, kar se na kratki rok lahko ublaži z zalogami, na daljši rok pa bodo ob zaostrenih razmerah za ravnovesje na trgih potrebne višje cene," je izpostavil.

Podobno lahko po njegovem pričakujemo tudi za ostale surovine, ki so kakorkoli pomembno povezane s temi državami. Pri zlatu bi lahko bil ta učinek zaradi med vlagatelji sprejete lastnosti varnejga zatočišča še višji, je dodal Širca.

Ob tem je spomnil, da na cene vplivata tudi šibko povpraševanje in visoka brezposelnost. Zaradi njiju so marsikje proizvodne zmogljivosti razmeroma proste, te pa omogočajo razmeroma hitre prilagoditve proizvodnje na morebite šoke v ponudbi. (STA)

KNJIŽEVNOST - Počastitev ženske ustvarjalnosti

Jolki Milič nagrada revije Onaplus

V petek bo gostja literarnega večere MIRE v Gregorčičevi dvorani

Jolka Milič, prevajalka, publicistka in pesnica, izjemno bistra in nevsakdanja ženska, ki v pronicljivosti duha nima konkurence v slovenskem kulturnem prostoru. Tako meni slovenska revija Onaplus, ki se je letos odločila, da naziv Ona 365 dodeli v Sežani živeči ustvarjalki. Nagrado so letos podelili že četrtič, zmagovalko pa izbrali med petdesetimi ženskami, ki so s svojimi osebnimi dosežki in družbenimi presežki pustile neizbrisni pečat v družbi. Jolki Milič je unikatno broško ljubljanske draguljarne Malalan v ponedeljek zvečer v Klubu Cankarjevega doma podelila Sabina Obolnar, odgovorna urednica One in Oneplus (obe izhajata pod okriljem časopisne hiše Delo, prva kot priloga torkove izdaje, druga kot samostojna revija). Ponedeljkove slovesnosti se je udeležila tudi premierka Alenka Bratušek, najnovješta Onaplus, ki je od včeraj naprodaj v trafikah, pa je Jolki Milič posvetila tudi naslovniku.

Jolka Milič pa bo v petek tudi častna gostja tržaškega literarnega večera, ki ga na predvečer mednarodnega dneva žensk prirejata ženski odbor slovenskega centra PEN in Slovenski klub. Ženski odbor si je nadel ime po pisateljici in dramatičarki Miri Miheilič, ki je temu društvu predsedovala in mu utrdila ugled v mednarodnih krogih. Z njenim imenom so namreč povezana najlahtnejša načela, ki naj bi vodila ne samo ženske ustvarjalke in zato si je ta odbor zadal nalogu, da s priznanjem MIRA opozori na najlahtnejše ustvarjalke. Tako je bila prva nagrada novembra lani namenjena ravno Jolki Milič, sežanska ustvarjalka pa bo protagonistka petkovega srečanja v Gregorčičevi dvorani (ob 18.30 v Ul. sv. Frančiška 20), ki bo za tržaško občinstvo tudi priložnost, da se seznanji z delovanjem slovenskega centra PEN in njegovega ženskega odbora. Na večeru, ki nosi naslov Literarni večer MIRE, se bodo Jolki Milič v čast in tržaškem občinstvu v veselje predstavile pesnice Barbara Korun, Neža Maurer, Tatjana Pregl Kobe, Alenka Rebula, Stanislava Repar, Barbara Simoniti, Breda Smolnikar, Suzana Tratnik in Irena Žerjal: vsaka s poezijo in prevodom v italijančino.

Jolka Milič (levo) in odgovorna urednica Sabina Obolnar

OSKARJI - Goriška igralka Anita Kravos

»Vpili smo kot nori in skočili na noge«

Igralka Anita Kravos in režiser Paolo Sorrentino s sveže osvojenim oskarjem za najboljši tujejezični film

Ko so na odru gledališča Dolby v Los Angelesu odprli kuverto in izrekli tiste tri besedice »The Great Beauty«, je družba, zbrana na kalifornijskem domu italijanskega konzula Giuseppeja Perroneja, preprosto ponorela. Med njimi je bila tudi goriška igralka Anita Kravos, ki je v filmu Paola Sorrentina odigrala vlogo čudaške umetnice. »Vsi, ampak res vsi, smo vpili kot nori in skočili na noge,« se spominja tistih trenutkov. »Veljali smo za favorite, zato je bilo pričakovanje veliko in tudi razočaranje bi lahko bilo res veliko. Po odprtju kuverte pa smo se prepustili veselju in zadoščenju ter počakali na prihod Paola Sorrentina in Tonija Servilla. Potem smo samo še nadzdravljali, nadzdravljali in nadzdravljali,« je za Primorski dnevnik še povedala Kravosova.

LJUBLJANA - Predstavili 16. Festival dokumentarnega filma

Kakovosten nabor resničnosti

V tekmovalnem programu pet filmov na temo človekovih pravic - Odprtje 13. marca s Fasulovim Tir, kjer nastopa Brane Završan

V Ljubljani bo med 13. in 20. marcem potekal 16. Festival dokumentarnega filma, ki bo v tekmovalnem programu ponudil pet filmov na temo človekovih pravic. Na festivalu bodo na ogled filmi v sekcijsih aktualni, družbenokritični ter intimni in globalni portreti. Retrospektiva bo posvečena Marcelu Lozinskemu. Letošnji program bo po besedah festivalskega direktorja Simona Popka nekoliko manj obsežen kot lani, a zato nič manj kakovosten. Filme bodo predvajali v Kosovelovi dvorani in v Slovenski kinoteki.

V tekmovalnem programu bo film 727 dni brez Karama avstrijske režiserke Anje Salomonowitz, znane kritičarke avstrijske imigracijske politike, ki velja za eno najstrožjih v Evropi. Migracij se dotika tudi film nizozemskih ustvarjalcev Paula Schefferja in Reneja Roelofsa Obljubljena dežela, ki pod drobnogled vzameta delovna migracijska gibanja v Evropi vse od 60. let minulega stoletja. Na ogled bo tudi film režiserja Talala Derkija Vrnitev v Homs, ki ga je posnel med letoma 2011 in 2013 v sir-

skem mestu Homs ter vanj umestil zgodbo mladih revolucionarjev, ki se borijo za osvoboditev mesta. Nasilje bo tematiziral tudi film Rithyja Panha Slika, ki je ni. V njem režiser s pomočjo animacije spregovori o nasilju Rdečih Kmerov nad prebivalstvom Kambodže. Film režiserke Berit Madsen Sepideh pa podaja čustveno zgodbo o iranski deklici Sepideh, ki bi rada postala astronautka. Filme, ki se bodo potegovali za nagrado Amnesty International, bo ocenjevala mednarodna žirija v sestavi Kusha Bahrami, Jelena Aščić in Matej Povše.

V sekcijsi aktualni, družbenokritični bodo predvajali film Maje Weiss Banditen-kinder: Slovenskemu narodu ukradeni otroci. V to sekcijsi je Popek uvrstil tudi ameriški film Roberta Stonea Pandorina obljava, v katerem režiser podaja pozitivno stališče do uporabe jedrske energije, šolski primer vzgojnega filma Abeceda Erwina Wagenhoferja, ki pokaže na vse zablode modernih izobraževalnih sistemov po svetu, film Shaula Schwarzra o anomaliji v Mehiki z naslovom Narko kultura ter tragici

komičen film o razmerah v Španiji Hiše za vse v režiji Georena Wetzela.

V kategoriji intimni in globalni portreti bodo zavrteli film avstrijskega režiserja Paul-Juliena Roberta Moja odstotna družina, na ogled bo tudi film na temo holokavsta režiserja Claudea Lanzmann Poslednji krivičnik, film Fredericka Wisemana o največji javni univerzi v ZDA Berkeley in film Gospodar vesolja Marcua Bauderja, ki tematizira ekonomski kolaps. V tej sekciji je tudi film Tir furianskega režiserja Alberta Fasula, v katerem nastopa slovenski igralec Branko Završan. Ta film bo 13. marca odprt festival.

Retrospektiva, posvečena uglednemu poljskemu ustvarjalcu dokumentarnih filmov Marcelu Lozinskemu, bo razdeljena na osem sklopov in bo predstavila skoraj ves njegov opus. V spremjevalnem programu bodo pred projekcijo filma Weissove odprli razstavo Ukradeni. Amnesty International Slovenije pa bo med drugim pripravil tudi načetaj kratkih dokumentarnih filmov na temo strpnosti. (STA)

GLASBA - Maja v Trstu

Tudi ustanovitelj skupine Dire Straits

Phil Palmer je vabil in John Illsley je naposlед privolil. Na pomladni turneji, ki se bo 26. maja dotaknila tudi tržaškega gledališča Rossetti, bo skupino Dire Straits Legends spremljal tudi John Illsley, ustanovitelj in basist legendarnih Dire Straits. Kdor bi rad prisluhnil nepozabnim Romeo and Juliet, Tunnel od Love, ali Walk of Life, si lahko vstopnice (23€) zagotovi na običajnih prodajnih mestih.

CANKARJEV DOM - Nastopila bo violinska zvezda Alissa Margulis

Glasbeni odmevi 19. stoletja

Alissa Margulis

Jutri in v petek, 7. marca, bo v Gallusovi dvorani v okviru modrega abonmaja koncert z glasbo zgodnjega 20. stoletja. Orkester Slovenske filharmonije bo vodil mladi srbski dirigent Aleksandar Marković, ki si po diplomi na Dunaju prizadevno gradi kariero v Evropi in Aziji in je trenutno vodja Filharmoničnega orkestra v Brnu na Češkem.

Koncert se bo odpril in sklenil s simfoničnimi pesnitvami, v katerih so skladatelji pisali na osnovi zunajglasbene predlage, od literature in figurativnih umetnosti do zapletenejših abstraktnejših idej. Richard Strauss s svojimi desetimi tonskimi pesnitvami (kot jih je sam imenoval) predstavlja višek žanra, Jean Sibelius pa njegovo počasno ugašanje. Slednji v svojem delu Tapiola op. 112 (1926) z minimalistično zasnovano zadržanjimi in ponovljenimi not ter občasnimi melodičnimi odkloni pričara vzdušje noridjskega gozda. Naslov se nanaša na mitološko bitje Tapio, ki je gozdni duh iz finskega epa Kalevala. Richard Strauss pa je v svoje delo Junakovo življenje op. 40 (1898) raje vpletel avto-

biografske namige. V njem je junak domnevno skladatelj sam, poleg njega nastopajo ljubljena žena ter nasprotniki oz. glasbeni kritiki. Protagoniste poseobljajo vodilni motivi oz. ponavljajoče se glasbene teme. Delo naj bi po skladateljev želji izvajali v paru z Don Kihotom op. 35, ki predstavlja njegov protipol, saj satirizira lik junaka.

Med obema simfoničnima skladbama bo blestel biser violinske literature, in sicer Violinski koncert (1935) Albana Berga. Gre za Bergovo zadnje zaključeno delo, nastalo v grenkem trenutku, ko so ga zaradi vzpona nacizma zelo malo izvajali. V njem je skladatelj mojstrsko spojil novo dodekafono tehniko s staro tonalnostjo. Tako vrsta 12 tonov tvori sistem, kjer noben ton ne prevladuje, občasno pa se preveša v citate valčkov, ländlerjev, koroške ljudske pesmi in Bachovega korala Es ist genug. Delo je posvečeno umrlji hčerki Walterja Gropiusa in Alme Schindler, na katero je bil skladatelj zelo navezan: prav podnaslov »V spomin na angela« in žalobni Bachov citat kažeta na njegovo prizadetost ob smrti bolne deklice. Tenkočutni koncert bo izvedla nemška violinistka z ruskimi koreninami Alissa Margulis. Njeno mednarodno kariero na najprestižnejših održih v festivalih navdušeno hvalejo tako kritiki kot kolegi, med drugimi izraelski violinist Ivry Gitlis in argentinska pianistka Martha Argerich, ki jo redno vabi na svoje projekte v Švici.

Sara Zupančič

VILEŠ - Odločitev lastnikov nakupovalnega centra Tiare Shopping

Selitev sedeža na Goriško oddolžitev za gostoljubnost

Družba Villesse Shopping Centre, ki je lastnica novega nakupovalnega središča Tiare v Vilešu, je preselila svoj sedež na Goriško. Odločitev, za katero so se deželni in krajevni upravitelji zavzemali že več let, je relevantna predvsem iz fiskalnega vidika, saj se bo po novem večji delež davkov, povezanih z dejavnostjo trgovskega središča, iztekal v blagajno Furlanije Jurške krajine.

Nakupovalni center Tiare bi v občinsko in državno blagajno tako ali drugače prinesel davek na nepremičnine IMU, s selitvijo pravnega sedeža lastnika iz kraja Carugate pri Milenu v Vileš pa bo prispeval k razvoju dežele FJK tudi preko drugih dajatev - npr. davka na dodano vrednost IVA, davka IRAP, socialnih prispevkov in ostalih -, ki so predvidene v t.i. obrazcu F24 in se delno izteka v deželno blagajno. »Veseli nas, da lahko damo svoj doprinos lokalni skupnosti in tako prispevamo k stabilnosti prostora, ki nas je sprejel,« je povedal direktor družbe Inter Ikea Centre Group za Italijo in Švico Herman Gewert, po katerem je nakupovalni center Tiare v prvih treh mesecih delovanja že dokazal svojo privlačnost.

Zadovoljstvo nad dogovorom je izrazil predsednik deželnega sveta Franco Iacop, po katerem je selitev pravnega sedeža podjetja vse prej kot zanemarljiv doodek, saj daje deželi možnost, da že vnaprej računa na določene vsote in jih vključi v proračun. »Pomen selitve sedeža je povezan s posebnim statutom FJK. Dežela, kot je denimo Veneto, bi od nje ne imela istih koristi, saj nima posebnega statuta. Le-ta predvideva, da se med deželne prihodke vključi tudi delež davkov, kot je IVA. 91 odstotkov le-tega ostane v FJK in služi predvsem za financiranje zdravstvenega sistema,« je pojasnil Iacop, deželni svetnik Luca Ciriani pa je poudaril, da selitev sedeža v FJK za velike družbe še zdaleč ni samoumevna stvar. »Zato je pomembno, da dežela informira zasebnike in z njimi sodeluje, kot se je zgodilo v tem primeru. Upamo, da bodo zgledu

Nakupovalno središče Tiare v Vilešu

BUMBACA

upraviteljev nakupovalnega središča v Vileš sledile tudi druge večje družbe,« je povedal Ciriani.

Po besedah pokrajinske svetnice Simonette Vecchi in župana iz Vileša Lucia Cabassa je selitev sedeža še en dokaz prednosti, ki jih bo odprtje nakupovalnega središča Tiare prineslo širšemu pokrajinskemu in deželnemu prostoru, torej ne samo občini, ki bo sicer po zaslugu davka IMU lahko letno računala na nezanemarljive vsote. »Skupno bi morali prejemati okrog 500.000 evrov letno, zaradi spremembe zakonodaje pa bi lahko bila ta vsota nižja,« je povedal Cabass, ki pa je spomnil tudi na problem zamud pri izplačilu plač delavcem nekaterih podizvajalskih podjetij, ki so gradila trgovsko središče Tiare. »Prisotni podjetnik mi je zagotovil, da se stvar rešuje,« je povedal župan. (Ale)

RONKE

Detroit: srečanje preložili

Sindikati se še niso srečali z vodstvom družbe De Rigo, s katerim se želijo pogovoriti o podrobnostih sporazuma, od katerega je odvisna prihodnost tovarne Detroit Refrigeration iz Ronke. Družba De Rigo namerava namreč proizvodnjo seliti v Belluno, kjer ima že drugo tovarno, kaj bo iz ronške tovarne, pa je še neznanka. Srečanje bi moral potekati včeraj popoldne v Gorici, vodstvo družbe pa je zaprosilo za enotedenško preložitev, saj potrebuje še nekaj časa, da sprejme dokončno odločitev o finančnih okvirih dogovora.

Predstavniki družbe De Rigo se bodo s sindikati sestali 11. marca v Gorici. V središču pogajanja bodo predvsem vsote, ki jih bo družba ponudila delavcem, ki se bodo prostovoljno odločili za zapustitev delovnega mesta. Govor je bil o 6000 evrih, ta vso ta pa naj bi bila le izhodišče za razpravo. Zahtevalo po preložitvi srečanja so sindikati sprejeli z določeno metro zaskrbljenosti, še bolj pa so v zadnjih tednih zaskrbljeni delavci - le-teh je 140 -, ki ne vedo, kaj se bo zgodilo po odhodu družbe De Rigo iz Ronke. Deželna uprava se zavzema za to, da bi tovarno prodali, novega podjetnika, ki bi lahko prevzel obrat, pa še ni na obzorju.

PEVMA - Luciano Viatori je v svojo oporoko vključil donacijo

Botanični vrt zapustil Fundaciji

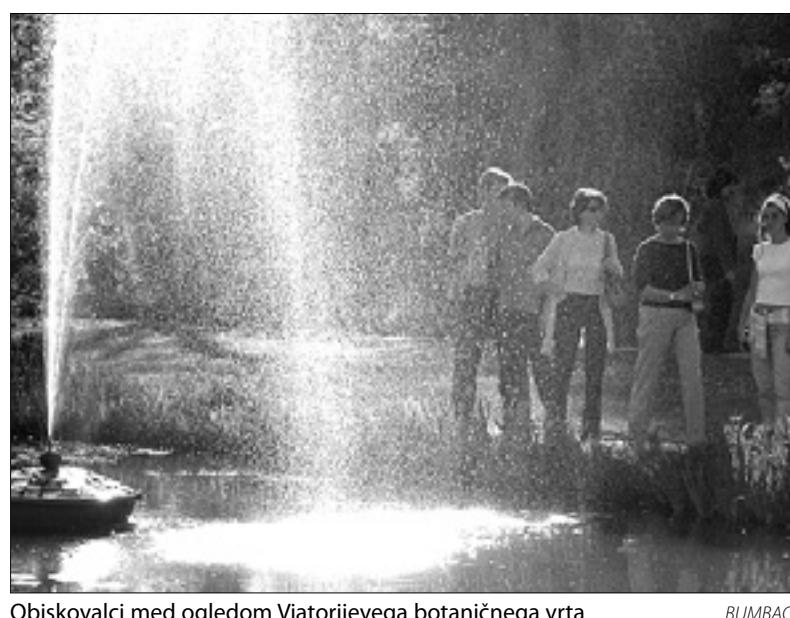
Iz Fundacije Goriške hranilnice zagotavljajo, da bo park odprt javnosti, kot se je dogajalo vsako pomlad na pobudo njegovega nekdanjega lastnika

Pred kratkim preminuli profesor in velik ljubitelj cvetja, 79-letni Luciano Viatori, je svoj znameniti botanični vrt med Pevmo in dolino Grojne z oporoko daroval Fundaciji Goriške hranilnice. Njen upravni svet se je med svojim ponedeljkovim zasedanjem najprej poklonil spominu na pokojnega profesorja, nato pa je sklenil, da Fundacija sprejme Viatorijevo zapuščino z obvezno, da bo zanje skrbela. Za Fundacijo gre za prvi tovrstni sklep, saj ji doslej svojega imetja ni zapustil noben zasebniški. V Fundaciji so hvaležni Viatoriju za odločitev, s katero zapušča mestni park, v vzdrževanje katerega je vložil toliko truda in ljubezni.

Viatorijev botanični vrt se nahaja na pobočju nad Grojnicom, vanj pa se vstopi s pevmske strani. Razteza se na 25.000 kvadratnih metrov površine, na

njem rastejo azaleje, rododendroni, magnolije, vrtnice in več vrst aromatičnih rastlin. Gre za pravi botanični biser, ki ga je vsako leto Viatori še zlasti v pomladanskih mesecih odpiral javnosti; ob koncih tedna se je kar trlo ljubiteljev cvetja. Prihajali so od vse-povsod, zlasti iz Slovenije, nedvomno tudi zato, ker je imel Viatori slovenske korenine in je obiskovalce nagonvarjal tudi v slovenščini. Kar nekajkrat se je Luciano udeležil raznih oddaj na slovenski televiziji, med katerimi je opisoval svoje sobivanje s cvetjem, ki mu je posvetil domala vse življenje.

Iz Fundacije Goriške hranilnice zagotavljajo, da bodo na čim boljši način skrbeli za botanični vrt, saj želijo, da bi bil še naprej odprt javnosti in da bi ga ljudje še naprej obiskovali, s čemer bi bil nedvomno tudi Luciano Viatori zadovoljen.

Obiskovalci med ogledom Viatorijevega botaničnega vrta

BUMBACA

Gherghetta o porodnišnicah

Predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta se zavzema za zaščito goriške in tržiške porodnišnice. »Porodniška oddelka sta bila med drugim omenjena tudi v mojem volinjem programu,« poudarja predsednik pokrajine, ki se je v ponedeljek skupaj z župani udeležil srečanja s predsednico dežele Debora Serracchiani. Gherghetta je v svojem programu izpostavil tudi potrebo po ohranitvi in kreplitvi goriškega zdravstvenega podjetja, integracijo med bolnišnico in teritorijem ter potrebo po stvarnem sodelovanju s Slovenijo na področju zdravstva.

Policisti proti zaprtju

Goriško pokrajinsko tajništvo policijskega sindikata UIL nasprotuje napovedanemu zaprtju oddelka goriške poštne policije in oddelka mejne policije v Gorici. Tajnik Boris Djurščak meni, da mora priti pred vsako reorganizacijo do razprave med vsemi institucionalnimi sogovorniki, vključno s krajevnimi upravami in sindikati, poskrbeti pa je treba tudi za okrepitev policijskih vrst, obnovi delovne pogodbe in povrašanje plač policistov, ki so napredovali v policijski hierarhiji. »Če so policisti demotivirani, ne morejo zagotavljati varnosti,« menijo pri sindikatu UIL.

Kolesarjenje in zdravje

Učinki kolesarjenja na zdravje bodo tema javnega srečanja, ki ga v petek, 7. marca, prireja goriško združenje Amic della bicicleta. V dvorani pokrajinskega prevoznega podjetja APT na goriški železniški postaji bosta predavalci zdravnika Luigi Donatoni in Rolando Bertè, ki ju bo predstavil predsednik združenja Nevio Costanzo. Večer se bo začel ob 18. uri.

Točil in ni plačal

V nedeljo zgodaj popoldne se je na bencinski servis v Vrtojbi pripeljal voznik sivega Audija z italijanskimi registrskimi številkami. V vozilo je nastopil za 72 evrov gorivo in nato odpeljal ne da bi poravnal račun za natočeno gorivo. Policisti bodo podali kazensko ovadbo. (km)

Pustni pogreb v Gorici

Prekomerno pustno veseljanje je bilo usodno za goriškega pustnega kralja Bepa Zaneta. Žalujoci pusti se bodo danes ob 14.30 zbrali pred palajočo Attems Na Kornu, da bi se od njega poslovili. Pogrebni sprevod bo obšel glavne mestne ulice in se zaključil v parku ob nogometnem igrišču v Podturnu, kjer bodo pustno lutko sežgali.

Film ob prazniku žena

V goriškem in tržiškem Kinemaxu si bodo ženske ob mednarodnem prazniku žena v soboto, 8. marca, lahko ogledale film Ferzana Ozpeteka »Allacciate le cinture« po znižani ceni štirih evrov. Če se bodo v kino odpravile z otroki, jim bodo poklonili popovke.

Hitchcock in Nolan v Gorici

V centru za mladinsko multimedijsko komunikacijo v Ulici Diaz v Gorici bodo jutri predstavili 13. DVD Forum, ki bo letos posvečen Alfredu Hitchcocku in Christopherju Nolanu. Niz petih srečanj, ki ga prireja združenje EVA s podporo Fundacije Goriške hranilnice, goriške pokrajine in pokrajinskega mladinskega, bo namejen mladim med 14. in 29. letom.

TRŽIČ - Množica ljudi na 130. tržiškem pustu

Rio spet pred Indijo

Sprevoda se je udeležilo šestnajst skupin in devet vozov, trajal je skoraj štiri ure

Po zmagi v Gorici je štarancanski Rio osvojil prvo mesto med vozovi tudi na včerajnjem, že 130. pustnem sprevodu v Tržiču, na drugo mesto pa se je ravno tako kot na goriški povorki uvrstila štmavrska Indija. Praznični dan se je v Tržiču začel v znanimu gospoda Anzoleta, saj je Orlando Manfrini v njegovi vlogi nastopil že petdesetič po vrsti. Zaradi tega so mu pripravili kraljevski prestol, s katerim se je podal na obhod mestnih ulic. Opoldne so na trgu prebrali njegovo oporoko, nato pa se je ob 14. uri začel sprevod, ki se je zavlekel do 18. ure, saj je bilo vozov devet, skupin pa kar šestnajst. Pustarji so se podali na tradicionalni obhod mestnih ulic, ki se je zaključil na Trgu Republike, kjer je bil oder z žirijo.

Na prvo mesto se je med vozovi kot rečeno povzpel Rio iz Štarancana, Štmavri so bili z Indijo drugi, na trete mesto so se z Benetkami uvrstili pustarji iz Grionsa. Četrти je bil voz društva Timava iz Medje vasi-Štviana, peti je bil voz iz Buje, šesti pa voz Moulin Rose iz Šempetra. Sedmo mesto je zasedel Muppet Show iz Siacca, »Spaventa passera« iz Gorice je bila osma,

deveti pa sovodenjski »Mundial«.

Med skupinami so zmagali praljudje iz Romansa, drugi so bili Disneyevi junaki iz Tržiča, tretji pa »smejkoti« iz Združenja staršev iz Romjana.

Luna puhna iz Padrič in Gropade se je uvrstila na četrto mesto, množično slovensko zastopanost so z desetim mestom zaokrožila še pravljica bitja iz Doberdoba.

več fotografij na
www.primorski.eu

Rio iz Štarancana (levo); štmavrska Indija (zgoraj); »mundial« iz Sovodenj (desno)

BONAVENTURA

GORIŠKI KRAS - Zvesti pustnim običajem

Koledovali in rajali

Po številnih vaseh in društvenih domovih zavlada razposajeno pustno vzdušje

Rajanje v Doberdobu

FOTO E.TRAMPUS

Na Vrhu ni manjkalo glasbe

BUMBACA

Veselo razpoloženje je včeraj zavladaло v Kulturnem domu v Gorici, kjer so otroško pustovanje organizirali Kulturni dom, Dijaški dom, zadruga Maja in športno združenje Dom pod pokroviteljstvom SKGZ. V spodnji dvorani se je zbrala množica malih pustarjev, ki so jih pozabavali tudi člani Vip Dance Company iz Nove Gorice.

BUMBACA

Mali doljanski koledniki pri Devetakih

FOTO V.T.

Koledovanje v Jamljah

FOTO E.TRAMPUS

V številnih slovenskih vaseh po Goriškem so v ponedeljek in včeraj obudili tradicionalni običaj pustnega koledovanja. V ponedeljek so se na obhod vaških domačij podali v Dolu in na Poljanah, včeraj so bili na vrsti Jameljci in Vrhovci, ki so na svoje tradicionalne pustne maske še kako ponosni. Koledovanjem so sledili pustni pleси po društvenih domovih, kjer ni manjkalo dobre volje in pristnega pustnega vzdušja. Marsikje so poskrbeli tudi za otroke; v doberdobski župnijski dvorani so v ponedeljek skupaj priredili pustno rajanje športno združenje Mladost, prosvetno društvo Hrast, kulturno društvo Jezero in godba na pihala Kras. Starši so poskrbeli, da ni manjkalo krofov in drugih pustnih sladic, medtem ko je otroke s skupinski mi igrami zabaval animator Ernesto. V župnijski dvorani so najprej pustovali malčki iz vrtač in osnovnošolci, za njimi so bili na vrsti še nižješolci. V Dolu so včeraj otroke na obhod vasi pospremili člani društva Kras, ki so nato priredili še raja nje v kulturnem središču Pavlina Komel na Palkišču.

GORICA - V okviru projektov družbeno koristnih del občina zaposluje brezposelne

28 mest, 400 prošenj

Na goriški občini bo od 10. marca začelo delati 28 ljudi, ki so brezposelnici več kot osem mesecev in niso deležni nikakršnih blažilcev. »Od leta 2009 smo z začasnimi delovnimi pogodbami zaposlili 240 oseb; 78 je bilo zaposljeno v okviru projektov javne koristi, 61 oseb smo zaposlili z »voucherji« in 10 s projektmi za ustvarjanje novih delovnih mest. Preko vseh teh pogodb smo med zaposlenimi razdelili 2.745.000 evrov. 2.489.000 evrov nam je dala na razpolago dejela, 255.000 evrov smo pristavili iz svojih proračunskih sredstev,« pojasnjuje goriški župan Ettore Romoli in opozarja, da so letos pripravili sedem projektov družbeno koristnih del. V glavnem zadevajo zagotavljanje

pomoči pri postavljanju razstav, pri vzdrževanju občinskih poslopij, pri delu v domu za starejše občane Culot in Ločniku in dnevnu centru v Podturnu, pri upravljanju športnih objektov v občinski lasti. Skupno bodo zaposlili 28 uslužencev, pogodba bo veljala osem mesecev, delali bodo 32 ur na teden. Povedati pa je tudi treba, da se je na razpis prijavilo 400 oseb, kar kaže na to, da je v goriški občini in bližnji okolici kar nekaj ljudi in težavah. Pri zaposlitvi bodo imele prednost starejše osebe, ki jim do upokojitve manjka manj delovnih let in bivajo v goriški občini. Med prosilci je sicer 70 odstotkov goriških občanov, trideset odstotkov pa jih je iz ostalih občin goriške pokrajine.

»Projekt je vreden 665.000 evrov; dejela

nam je dala na razpolago 465.000 evrov, iz svojega proračuna bomo pristavili skoraj 200.000 evrov,« pojasnjuje Romoli, po katerem si je letos goriška občina kot prva v deželi zagotovila prispevek za izvedbo tovrstnega projekta. »Naši uradi so se res izkazali in najhitreje pripravili vso potrebno dokumentacijo,« poudarja goriški župan in razlagata, da goriška občina že od lanskega septembra vodi tudi projekt, med katereim se mladi učijo raznih obrtniških poklicev.

Župan poudarja, da želijo z vsemi omenjenimi projektmi pomagati družinam in posameznikom v stiski, ki jih je v zadnjih časih vedno več. To dobro vedo tudi razne človekoljubne organizacije iz mesta, na vrata katerih trka za pomoč vedno več Goričanov.

Goriško županstvo

BUMBACA

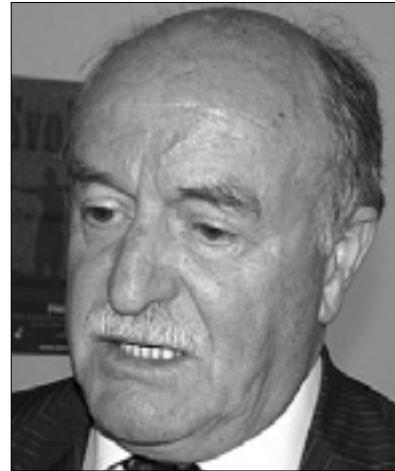
GORIŠKA - Teden boja proti raku

Rak debelega črevesja med najpogostejšimi v regiji

V Goriški statistični regiji je bil rak debelega črevesa in danke v letu 2010 najpogostejši med vsemi raki, upoštevajoč oba spola. »Imeli smo 128 novih bolnikov s to obliko raka, od tega 77 moških in 51 žensk,« pojasnjuje Marko Vudrag, predsednik društva Goriška proti raku in predstojnik novogoriškega Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki ob tednu boja proti raku opozarja na dejstvo, da postaja rak tako v Sloveniji kot tudi v svetu vse večji javnozdravstveni problem, saj je njegova pogostnost vse večja.

Zaradi starajoče se populacije na Goriškem pa gre pričakovati, da bo število na novo obolelih še načršalo. Po zadnjih podatkih Registra raka v Sloveniji je leta 2010 za rakom debelega črevesa in danke zbolelo 1.713 oseb - s 13 odstotki so tovrstni raki takoj za nemelenomskim kožnim rakom med vsemi raki po pogostosti na drugem mestu. V skoraj desetletnem obdobju med letoma 2001 in 2010 v Goriški regiji za rakom debelega črevesa in danke letno na novo povprečno zbolj 87 ljudi. Podatki za dvajsetletno obdobje pa kažejo, da se je stopnja incidence pri obolenju za omenjeno obliko raka v regiji od leta 1980 do 2010 štirikrat povišala. »Zbolevalo večinoma ljudje v starosti nad 50 let, vendar na bolezen niso imuni niti mlajši,« ugotavljajo v omenjenem društvu.

Rak debelega črevesja in danke je ozdravljiva bolezen, vendar le, če je odkrita v dovolj zgodnjem stadi-

Marko Vudrag

FOTO KM.

ju. »Žal je še vedno vse preveč obolenj odkritih in napredovali in metatski oblici bolezni - in več kot 80 odstotki - ko je zdravljenje za bolnika daljše in zahtevnejše, rezultati zdravljenja, kakovost življenja in preživetje pa so posledično slabši,« opozarja Vudrag.

Ob postavitev diagnoze ima na Goriškem več kot 60 odstotkov bolnikov že napredovalo bolezen, več kot 20 odstotkov bolnikov pa ima tudi že oddaljene zasevke. »V tujini kar polovico primerov raka debelega črevesja in danke odkrijejo prej, ko je bolezen že omejena. Slovenija še vedno zaostaja za drugimi državami Evropske unije po zgodnjem odkrivanju omenjene oblike raka, prav tako je nižja tudi stopnja preživetja, ki pa je v najtesnejši povezavi prav z zgodnjim odkrivanjem bolezni. Raz-

vesljivo dejstvo je, da se relativno petletno preživetje izboljšuje, kar je predvsem posledica boljših diagnostičnih metod ter vse bolj izpopolnjenih metod zdravljenja, tako kirurškega kot sistemskoga - s kemoterapijo in tarčnimi zdravili - ter zdravljenja z obsevanjem. Petletno preživetje zbolelih v obdobju 2001 - 2005 je bilo 58-odstotno, pri bolnikih z rakom debelega črevesja in 52-odstotno pri bolnikih z rakom danke,« pojasnjuje v omenjenem društvu, kjer kot zelo pomembno pridobivete, s katero se nadajajo, da bodo čez nekaj let občutno izboljšani vsi kazalniki obravnav raka debelega črevesja in danke, izpostavljajo državni presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakav in raka sprememb na debelem črevesju in danti - Svit.

Nova Gorica v slovenskem merilu prednjači prav po najvišji odzivnosti vabljenih na sodelovanje v programu Svit, in to skoraj 63-odstotno v letu 2013, najnižjo odzivnost pa so zabeležili v Murski Soboti, in sicer 56-odstotno. Cilj programa je vsaj 75-odstotna odzivnost. V Goriški regiji je tedaj 411 oseb prvič opravilo kolonoskopijo, odkritih je bilo 16 primerov raka na debelem črevesju in danti. 98 oseb pa je imelo napredovani adenom, večje tveganje za nastanek raka. »Je pa analiza podatkov odzivnosti vabljenih v program Svit v letu 2013 v primerjavi z odzivnostjo v letu 2012 pokazala upad v vseh občinah v severnoprimski regiji,« opozarja Vudrag. (km)

GRADIŠČE - Jutri in pojutrišnjem

CGIL posveča delu pokrajinski kongres

V deželnih vinotekih v Gradišču bo jutri in pojutrišnjem pokrajinski kongres sindikata CGIL. V vabilih, ki so jih tudi v slovenščini poslali članom in gostom, so zapisali, da se kongres začenja ob 13.15 s prijavo delegatov. Ob 13.30 bo predstavitev sklada za žrtve azbesta Ubaldo Spanghero. Ob 14.30 se bo začel delovni del kongresa, uvodoma bo svoje poročilo prebral pokrajinski tajnik CGIL Paolo Liva. Ob 15.45 bodo na vrsti pozdravi gostov.

V petek, 7. marca, se bo kongres nadaljeval ob 9. uri z razpra-

vo. Ob 14.30 se bodo spomnili Renata Papaisa po virih iz zgodovinskega arhiva Sergio Parenzan. Ob 17. uri je predviden zaključni posel Fausta Duranteja iz državnega tajništva CGIL, ki pohištve sledi evropskim vprašanjem. Ob 18. uri se bo kongres zaključil z izvolitvijo novega pokrajinskega vodstva CGIL.

Geslo kongresa je »V delu je prihodnost«. Na vabilu so prirediti zapisali, da brez dela ni rasti in niti prihodnosti, zato pa si bo CGIL še naprej prizadeval za zaščito pravice do dela.

GORICA - V petek se začenja Komigo

Ko so ženske bile levičarke

Prvo komedijo letosnjega festivala bo uprizorila goriška gledališka skupina Terzo Teatro

Enajsti troježični festival komičnega gledališča Komigo se začenja v petek, 7. marca, ob 20.30 s komedijo »Quando le donne erano di sinistra« (Ko so ženske bile levičarke) v produkciji skupine Terzo Teatro iz Gorice. Režijo in priredbo je podpisal Marino Zanetti. V glavnih vlogah nastopajo Elena Bertuzzi, Giuliana Colella, Antonella D'Addato, Claudia Foscolini, Valeria Marchi, Arianna Remoli in Stella Nunin. Druga predstava v abonmaju Komigo bo v torek, 18. marca; takrat bo ob 20.30 na vrsti komedija »(U)tri(N)kič z Matejem Grudnom in Iztokom Cergolom. Za vse podrobnejše informacije se lahko zainteresirani obrnejo na urad Kulturnega doma v Gorici (tel 0481-33288, info@kulturnidom.it).

Nastopajoče igralke

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. Garzarioli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, UL. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RENTONORE (Ternoviz), UL. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, UL. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Koncerti

V LOKALU IL CARSO IN CORSO na Korzu del Popolo 11 v Tržiču bo 7. marca, ob 20.45 v sklopu niza »Jazz in progress« koncert «Astral Interchanges», igrata Francesco De Luisa, klavir in Giovanni Maier, kontrabas; vstop prost. Več na www.ilcarsoincorso.it.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v soboto, 8. marca, ob 20.15 bo sedemčlanska klapa Berulia z Makerske Riviere letošnji dan žena obarvala z značilnim petjem, mandolino, kitaro ter gostom Tedijem Spalatom; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

»VEČERNI KONCERT« združenja Roldo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 10. marca, ob 20.45 bosta nastopila orkestra Opera gioiosa JFK in zbor Canzoni d'autore iz Gorice s »Pierino e il lupo« in »Pinnocchio... senza il lupo«; informacije na lipizer@lipizer.it in www.lipizer.it.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 »The Lego Movie«; 19.50 - 22.15 »12 anni schiavo«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Una donna per amica«.

Dvorana 3: 15.00 - 16.50 »La scuola più pazza del mondo«; 18.30 - 20.15 - 22.00 »TIR«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.15 »The Lego Movie«; 19.50 - 22.10 »Monuments Men«.

Dvorana 2: 18.00 - 21.00 »12 anni schiavo«.

Dvorana 3: 17.20 - 20.15 - 22.10 »Una donna per amica«.

Dvorana 4: 17.50 »Sotto una buona stella«; 19.50 - 22.10 »Snowpiercer«.

Dvorana 5: 17.00 - 20.00 - 22.15 »La bella e la bestia«.

Šolske vesti

LABORATORIJ KINEMATOGRAFSKE KRITIKE

za mlade med 14. in 29. letom starosti bo potekal ob 6. marca enkrat tedensko v dvorani CCMg na sedežu združenja Forum Giovani goriške pokrajine v Ul. Diaz 5 v Gorici. Pet srečanj z naslovom »I labirinti della mente: Alfred Hitchcock e Christopher Nolan a confronto« bo vodila umetnostna direktorica DAMS-a Elisa Battistella; informacije in vpisovanje po tel. 0481-536069 in 328-976028 ali na dvdforum.segreteria@gmail.com.

PRAVLJIČNO-PRIPovedna in GLEDALIŠKA DELAVNICA - Hiša pravljic in društvo Hrast vabita vzgojitelje, učitelje, mentorje otroških in mlaodinskih gledaliških skupin, amaterske igralce, študente in vse, ki jih veseli delo z otroki in ki bi radi izpolnili svoje znanje slovenskega jezika na delavnici, 9. in 29. marca. Vpisovanje bo potekalo do 6. marca; informacije in prijave na hisapravljic@gmail.com ali po tel. 334-1243766 (Martina).

Čestitke

V ponedeljek je slavil 80-letnico predsednik Društva slovenskih upokojencev EMIL DEVETAK. Iskreno mu čestitajo in nazdravijo »še namnoga in zdrava leta« Kulturni dom v Gorici in člani SKGZ-ja.

Gledališče

KOMIGO 2014 v Kulturnem domu v Gorici: 7. marca, ob 20.30 v italijanščini »Quando le donne erano di sinistra« (Marino Zanetti), Terzo Teatro iz Gorice; 18. marca ob 20.30 v slovenščini »(Utrin)ki«, KUD Grešni kozli; 30. marca ob 18. uri v slovenščini »Umor v vili Roung« (Achille Campanile), Dramska družina F.B. Sedej iz Števerjana; 1. aprila ob 20.30 v furlanščini »Sdrindule: Ridere per non piangere - Ridi par no vai«; 14. aprila ob 20.30 v slovenščini »Po mojem Slovencu«, igra Boris Kobal; 5. maja ob 20.30 v slovenščini »Sljehrniki« (Iztok Mlakar); 27. maja ob 20.30 v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici v italijanščini »Omaggio a Fo - Jannacci - Gaber. Per ora rimando il suicidio«, igra Marina De Juli; 5. junija v slovenščini ob 20.30 »Radio-aktivni live 2!«; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it).

KOMIGO BABY 2014 v Kulturnem domu v Gorici: v nedeljo, 16. marca, ob 16.30 »Od povodnih mož«, zrežiral in igrat Andrej Rozman Roza. V nedeljo, 23. marca, ob 11. uri »Peter in volk«, režija Sergej Verč, igra Franko Korošec; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 24. marca v Kulturnem domu drama »Striček Vanja« Čehovega, režiser Ivica Buljan; 26. maja v KC Lojze Bratuž »Pet modernih no dram« Yukia Mishime, v režiji Mateje Koležnik; informacije v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici: danes, 5. marca, ob 20.45 gledališka predstava »Tutto Shakespeare in 90 minuti«, igrajo Alessandro Benvenuti, Nino Formicola in Francesco Gabbielli; informacije pri blagajni v Ul. Garibaldi 2/a, tel. 0481-383601.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: 20. marca, ob 21. uri »Talk radio«, nastopata Giò Di Tonno in Marco Caronna; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistasociatigoria.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU 6. marca, ob 21. uri »Nascosto dove c'è più luce«, igra in napisal Gioele Dix; informacije pri blagajni v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 0481-630057), več na www.artistasociatigoria.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 5. marca, ob 20.45 »Capilla Flamenca, I Fiamminghi a Ferrara (1450-1520)«, nastopajo Marnix De Cat, Tore Denys, Lieven Termont, Dirk Snellings, Jan Van Outryve; 6. marca ob 20.45 »Le cattive strade« za De Andréja Casale - Scanzi. 12. marca, ob 20.45 koncert pihalnega orkestra iz Padova in Veneta; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664); več na www.teatromarfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: petek, 7. marca, ob 20. uri avtorski projekt igralkne Nevenke Vrančič z gosti »Mlinček melje zlato zelje« (Marjan Tomšič, Nedra Štok Vojska). V soboto, 8. marca, ob 10.30 »Ločujem, planet rešujem« (Maja Gal Štrömbar); ob 18.00 »Slepinja v krilu« (Ken Ludwig); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave

KULTURNI CENTER TULLIO CRALI v sodelovanju z združenjem Amici dell'arte felice prireja v soboto, 8. marca, ob 17. uri odprtje razstave z naslovom »La donna e i fiori« v lokalni Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici; razstavlja Anna Maria Fabbri, Marta Malni, Caterina Trevisan Mulitsch, Adriano Velussi in Silvia Wehrenfennig; na ogled bo do 22. marca od ponedeljka do sobote 7.30-13.30, 15.30-21.00, ob nedeljah 8.00-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo ob praznovanju dneva žena v soboto, 8. marca, ob 17. uri odprtje likovne razstave slikarke Irine Ganičeve iz Gabrij. Gostja večera bo Rada Žarković, predsednica zadruge Ženske iz Bratunca (BiH). Na ogled bo do 24. marca ob delavnikih med 10.00-13.00, 16.00-18.00.

V LOKALU HIC CAFFÈ v Ul. don Bosco 165 v Gorici bo v soboto, 8. marca, ob 19.30 glasbeni kritik Giuliano Almerigogna predstavlja novo zgoščenčki rock skupine Il Fauno di Marmo (Luca Sterle glas, prečna flavta, saks; Valerio Colella električna kita; Francesco Bonavita sintetizatorji; Alberto Ballarè bas in Luca Carboni tolkala). Sledil bo koncert.

V PILONOVİ GALERIJI V AJDOVŠČINI je na ogled razstava Pie Zavrtanik z naslovom »Sanje, slikarstvo«; do 9. marca od torka do petka 9.00-17.00, ob nedeljah 15.00-18.00; več na www.venopilon.com, pilonova.galerija@siol.net.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKI na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bosta do 14. marca na ogled likovna razstava Lilijane Lisjak v oddelku za mladino in likovna razstava Damjana Šturma v osrednjem prostoru.

V GALERIJI MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Ul. Mamelj v Gorici je na ogled razstava slikarja Evarista Cianina z naslovom »Riordino fondiario«; do 15. marca 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

V TRGOVSKEM DOMU na Korzu Verdi 52 v Gorici je v okviru nagrade »Danko Bratina - Poklon viziji« na ogled avdiovizualna instalacija »Europamemory« avtorice Ruth Beckermann; do 28. marca četrtek, petek in sobota 16.00-19.00, za dopoldanski ogled zaključenih skupin tel. 0481-531733.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Gospoški Ul. (Ul. Carducci) v Gorici je v sodelovanju s Tržiškim kulturnim konzorcijem na ogled razstava »Vito Timmel. Suggestioni secesioniste a Monfalcone«; s prostim vstopom do 27. aprila od srede do petka 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00; voden ogledi vsako nedeljo ob 17.30.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled zgodovinsko-dokumentarna razstava z naslovom »Vroče sledi hladne vojne. Prehod Slovencev čez železno zaveso 1945-1991«; do 12. aprila ob prireditvah ali po domeni.

V PALAČI ATTEMIS na Trgu De Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava Dina Facchinietta »L'urlo del barco«; do 4. maja od torka do nedelje 10.00-17.00; več na www.provincia.gorizia.it.

Izleti

UPOKOJENCI DOBERDOB obveščajo udeležence avtobusnega izleta na dan žena, 8. marca, v Veneto (Este, Arqua Petrarca, Padova), da bo avtobus odpotoval iz Štivana ob 7.15 s postanki v Jamljah pri spomeniku ob 7.20, v Dobrodobu ob 7.30 in v Ronkah pri pičeriji Al Gambo ob 7.45; organizatorji sporočajo, da je še nekaj prostih mest na avtobusu; informacije in vpisovanje pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO za Gorisko sporoča udeležencem izleta v hrvasko Istro, da bo v soboto, 8. marca, odpet avtobus št. 1 ob 6.45 iz Gorice s trga Medaglie d'oro/z Gorščka, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri televadni, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Avtobus št. 2 bo odpeljal ob 6.45 iz Štandreža s Pilošča, nato s postanki v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, na Poljanah, v Dobrodobu, Jamljah in Štivanu. Udeleženci morajo imeti veljavni osebni dokument. Organizatorji priporočajo točnost. Društvo obenem sporoča, da je za izlet še nekaj razpoložljivih mest. Vpisujejo po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

KRUT vabi na velikonocni izlet na Tridentsko z ogledom gradov Beseno, Thun in Buonconsiglio, mest Trenta in Sirmione in Gardskega jezera, od 19. do 21. marca. Informacije in prijave v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927 ob torkih od 9. do 12. ure, krut.go@tiscali.it ali na sedežu krutka, UL. Cicerone 8, 2. nadstropje, Trst, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SOVODENJSKA SEKCIJA SSK vabi na srečanje v četrtek, 6. marca, ob 20.30 v lokandi Devetak na Vrhu.

DRUŠTVU ANDREJ PAGLAVEC iz

Podgorje bo v sredo, 19. marca, priredilo prikaz obrezovanja oljki, ki ga bo vodila Irena Vrhovnik iz Kopra, svetovalka za oljkarsvo novogoriške Kmetijsko gozdarske zbornice. Iz organizacijskih razlogov je obvezna prijava do 15. marca po tel. 0481-390788 (Luciano) ali 0481-391027 (Edi). Prikaz bo potekal v popoldanskih urah, podrobnosti bodo udeležencem sporočili ob vpisu.

KRUT obvešča, da se začenja spomladanski ciklus skupinske vadbe in plavjanja v termalnih bazenih v Gradežu. Ponudba vključuje vodenje vadbe v bazenu, avtobusni prevoz in spremstvo. Datum: ob torkih 11., 18., 25. marec; 1., 8., 15., 22., 29. april; 6., 13., 20., 27. maj. Vabljeni stalni in novi člani, vpisovanje v goriški pisarni na Korzu Verdi 54 vsak torek od 9. do 12. ure ali po tel. 0481-530927.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE Gorica bo zaprto še danes, 5. marca.

SPDG - smučarski odsek priredi v nedeljo, 9. marca, smučarsko tekmovanje v alpskih disciplinah za 32. Pokal ZSŠDI v Forni di Sopra. Prijave članov za tekmovanje do srede, 5. marca, pri Tatjani (tel. 338-1455500). Na razpolago bo tudi avtobus, rezervacije pri Danji (tel. 349-7803961).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje volilni pokrajinski svet vrlanjenih društev na Goriškem v prvem sklicu v nedeljo, 9. marca, ob

O NAŠEM TRENUTKU

Epoha prihaja mimo umetnosti

ACE MERMOLJA

Ko sem zaključeval fakulteto v Ljubljani, me je prof. Elza Antonac povabila na svoj dom na Općinah. K njej sem šel sredi avgusta. Verjetno me je povabila, ker sem se takrat že oglašal v tisku kot pesnik in pisec in sem jo očitno zanimal.

Srečanja se spominjam dokaj bledo. Vsekakor mi je obrazložila svoj laični in materialistični pogled na svet. Glede krščanstva je dejala, da ga ne sprejemam, ker, med ostalim, cerkev ne sprejema in priznava enakopravno vlogo ženske. Danes bi v pogovoru problem namestil v zgodovinske okvire ter ločil začetke krščanstva od poznejšega razvoja cerkve, ki je res in večkrat brutalno emarginirala žensko kot izvor greha.

Prof. Antonac mi je ob zaključku poletnega klepetila posodila knjigo Maksima Gorkega »Spomini na sodobnike«. Knjigo sem odložil, nisem ji je vrnil in jo prebral komaj sedaj, torej po nekaj desetletjih. Nekatere knjige vzameš v roke v starejših letih, druge te zanimajo v mladosti. Vsekakor so »Spomini na sodobnike« zelo zanimivo branje. Gorki z veliko živahnostjo, prodornostjo in z učinkovitim realizmom opisuje svoja srečanja s Tolstojem, Čehovom, Korolenkom, z Leonidom Andrejevom, Jeleninom in z drugimi. Srečanja se zaključijo z druženji, ki jih je Gorki imel z Leninom.

Gorki opisuje rusko literarno družino, ki je delovala na območju države, ki se je majala v temeljih. Lep del teh izjemnih ruskih intelektualcev je živel dokaj neurejeno. Bili so svetovljani in obenem vračeni v domačo zemljo. Zmožni so bili nenavadnih videnij in globokih padcev v vodko in vino. Preteklost so skušali vezati na neko povsem novo prihodnost, potovali so po Evropi ali bili pregnani zaradi prevratnih idej, bili so pogostokrat narcisi in obenem povsem nemarni do lastnega zdravja in življenja.

Med raznimi zapisi bi izbral tiste, kjer Gorki priopoveduje o svojih družnjih z Leonidom Andrejevom. Andrejev je bil slok in lep mlad moški, ki je sanjaril in pisal. Med ostalimi deli je napisal Črne maske, ki jih je v slovenščino prevedel Josip Vidmar, uglašbil (izjemnim navdihom) pa Marij Kogo. Nenavadno močna ruska literatura je »pljusknila« tudi na slovenska tla in imela tu svoje oboževalce. Ob svojih poletih v dalje pa je Andrejev padal v katastrofalne ruske (in slovenske) pijanosti. Gorki opisuje eno izmed pijanjevanj, ko je Andrejev med hlapi alkohola pripovedoval o svojih načrtih in vizijsah. Gorki je bil fasciniran, obenem zaskrbljen. Pivski tovariš je namreč v pijanosti postal povsem nezanesljiv. Gorkega je vlekel v hišni bordel, nato so Andrejeva preplašene gospe spravile v kočijo, da se odpelje. Seveda sta se z Gorkiem peljala do bližnje gostilne. Gorki je očitno omagal, Leonid pa se je nacejal še štiri dni in noči do popolne onemoglosti. Na misel mi je prišla kaka starejša ljubljanska slika.

Ruski umetniki, ki jih je Gorki obiskoval, so zrli v neko, sicer nedefinirano, novo epoho. Tolstoj je svojo Vojno in mir označil kot sodobno Ilijado in ni se motil. Sam Gorki se je z nekaterimi sopotnikami približal rdečemu obzorju, marksizmu in Lenini, ki so se prikazovali kot nova epoha, novo življenje in novo upanje. Vsak si je zadevo predstavljal nekoliko po svoje in sam Gorki se je kdaj pa kdaj sprl z Leninom, čeprav ga je poklicni revolucionar očaral.

Videnje epohe me spreminja k drobni in knjigi Czeslawa Milosa »Pričevanje poezije«. Milosz je v začetku osemdesetih let predaval o poeziji na Harvardski univerzi. Tuk pred ciklusom predavanj je prejel Nobelovo nagrado za književnost (1980). Predavanja je najprej napisal v poljsčini, nato pa jih je prevedel v angleščino. Izšla so leta 1983. Smo torej še v času Sovjetske zveze, Berlinskega zidu in

delitve sveta na dvoje, vendar so bile v želzni zavesi že zarezane globoke špranje.

Milosz je ameriškim študentom spregovoril o sodobnem pesništvu. Imeoval je Mallarmeja, Eliota, Pounda, Ginsberga in mnoge druge. Obenem je občinstvu prikazal Puškina, Posviatovskega, Mickiewicza in številne zahodne manj poznanje avtorje. Zahodu je v nekaj skicah prikazal slovansko literaturo in njeno vizjonarstvo. Razvil pa je tezo, kjer je skušal »umik« poezije v bohem (najprej francosko), v nekomunikacijo in v zaprete niše ponovno umestiti v govorico epohe. Naslonil se je na Oscarja Milosa in na Simone Weil. Pesništvo je označil kot »Strasten tek za Realnostjo«. Realnost mu ni pomenila nadavno realistično posnemanje, ampak ubesedovanje tistega, ki je, vendar je za večino raztresenih sodobnikov še nevidno. Pesnik naj bi opustil tkanje besed za nekaj priateljev in naj bi beležil tisto sedanjost, ki skoraj nevidno nakazuje nastajanje nove epohe. Miloszova teza o poeziji je skušala prekoračiti dani trenutek in »stisko besede«, ki ni znala več ujeti zgodovine in njene realnosti. Morda je zgodovina resnično prehitela pesništvo, ki v svojem estetizmu ni vedno »ujelos« nove epohe, ki je v času predavanj že bilo »pred vrati«. Trenutno blestjenje zvočnih likov besede je prikriko sami poeziji epohalne preobrate. Milosz se je tega vsaj delno zavedal in se ob zaključku razmišljanja nekako umaknil v preteklost, čeprav je zadnja beseda knjige Zgodovina, ki ni le preteklost, ampak nekaj, kar nastaja in bo jutri zgodovina, danes pa je le še slutnja epohe.

Preskakujem čas in prostor in se po teh utrinkih podajam na razstavo likovnih del Franca Vecchietta v tržaškem muzeju Revoltella. V času raztave je izšla tudi knjiga o Vecchietu Memorabilia (ZTT). Poznam nekaj zakulisja, ki mi ponuja dodaten razmislek o umetnosti.

Vecchiet je izobražen umetnik in ne le »instinktivec« ali poklicni »eksperimentator«. Ob ustvarjanju je tudi poučeval in z določen čas vodil galerijo Tržaške knjigarne. To so bila zlata leta, ki se verjetno ne bodo vrnila. Poučevanje je Vecchiet vodilo od Trsta do Benetk, Pariza in z kraje obdobje v ZDA. Strastno je obiskoval muzeje in razstave, srečeval se je najnovješimi umetniškimi tendencami in k njim pristopal z radovednostjo, ki je bila pred njim tipična za Černigoja. V knjigi Memorabilia umetnik sam o sebi pravi, da je gledal dela drugih, srkal vase detajle in »kradel« neznatne »delčke« drugim umetnikom in jih umeščal v lastno upodabljanje.

Vsekakor sodi Vecchiet v okvire moderne umetnosti, ki ni več immanentna, ampak potrebuje »priznanje«, to je nekakšno »privoljenje« širše skupnosti, da gre res za umetnost in da je avtor del umetnik. Imanentna umetnost (Fidia ali Michelangelo) »butne« v našo zavest kot tovornjak iz teme in nas prevzame. »Priznana« umetnost potrebuje kako razlagi, busolo in zemljevid, da se v njej znajdemo in seveda pečat, da je videno na redil umetnik.

Vecchiet dela v okviru modernosti, obenem se tako v pisanju kot v sami razstavi sprašuje o presegjanju trenutka, mode in priznanja. Skrbi ga imanence in skrbi ga epoha, to je vizijatega, kar še nevidno prihaja. Umetnik »arhivira« več umetniških znakov, obenem ga nekoliko muči prav Miloszev »Strastni tek za Realnostjo«. Tržaška razstava je pot in obenem meja, vprašanje in poskus odgovora. Umetnik je rigorzen in obenem nekoliko samironičen. V mladi Giuliji Giorgi, ki je pomagala pri projektu, je Vecchiet našel red in strokovno oporo, gledalci razlagajo. V potrebi po razlagi pa je stiska umetnosti, ki želi biti znak epohe, saj beleži slutnjo, ki še ni obrazložljiva.

JEZIK NA OBROBU

Ko prebiram pisano besedo ali poslušam naše ljudi, opažam, kako se naš način mišljenja vedno bolj prepleta z italijanskim in se mu nevarno približuje. Najbolj je to opazno pri besednem redu in opuščanju glagolov. **Pri tem niso izvzeti niti tisti pisci, ki so opravili visokošolski študij v Ljubljani.** Štiri ali pet let je bilo očitno premalo, da bi si zapomnili vsaj to, da glagola pričakovati in preveti v slovenščini nista povratna.

Kar samo od sebe se jim zapiše npr. - citiram: »**Pričakovati sem si** sicer debato, ki bi se...« ali »vrnil bi se torej na vprašanje jezikovne politike, o kateri **sem si pričakovoval**, da bo...«. Pa še: »da si je v zadnjih letih **manjšina prevzela** breme uveljavljanja integracije...« Hkrati pa že v prvem stavku zapiše: »...me ne čudijo odzivi na moj zapis...«, pri čemer sploh ne zapazi, da je to tipični kalk iz italijanske in da ima glagol čuditi koga v SP celo črno piko, kar pomeni prepovedano rabo. Žal je to nekajkrat zapisala celo slovenska gledališka strokovnjakinja.

V prispevku, iz katerega sem prepisala citirane stavke, pa je vsaj **osemkrat zapisana sreda ali sredina, ki ima v SP (str. 130) enako kot čuditi koga - črno piko.**

PISMA UREDNIŠTVU

Objektivno pokrivanje dogodkov ...

Sem še kar redna spremjevalka slovenskih radijskih oddaj po Radio Trst A in televizijskega dnevnika slovenske RAI TV.

Prejšnji četrtek sem prisostvoval enkratnemu kulturnemu dogodku v goriškem Kulturnem domu, nastopu ženskega ruskega zborna Voroneška dekleta. Enkratno doživetje!

Naslednji dan pa o tem lepem dogodku pri slovenskih radijskih potročilih nisem zasledila niti besedice ... V okviru jutranjih radijskih poročil z Goriške je bilo govora o filmski nagradi Darko Bratina in predavanju Sončnice. Pri večernem televizijskem dnevniku ravno tako niti besedice o Voroneških dekletih, niti besedice tudi ne o nagradi Darko Bratina v Trgovskem domu. Iz goriškega dogajanja je ostal le dolg prispevek o predavanju Sončnice.

Sprašujem se, ali nista slovenski radio in TV dnevnik javna in pluralna ustanova? Nekatera predavanja in drugi dogodki iz Gorice so stalnica, ne glede na odmevnost, druge pobude pa se znajdejo dobesedno v senci, pa čeprav bi si zasluzile mnogo večjo pozornost.

D.P. - Gorica

Pust širokih ust

Morda je le naključje članek o Gibanju petih zvezd, ki ga je podpisal časnikar S.T. V tem času bi se ob branju morali nasmejati, če velja rek naših someščanov da je ob putu vsaka sala dobra. Meni ni do smeha, v spomin mi prihaja zasrkbljenost vodilnih politikov, ker stalno narašča število občanov ki se volitev ne udeležujejo. Če sem prav prebral članek in petkovi izdaji PD na četrti strani, sem razumel da je Ivo Starec, rajonski svetnik na zahodnem Krasu bil izvoljen na listi DS kot kandidat Slovenske skupnosti, je aktivni simpatizer Gibanja 5 zvezd

Namesto priti iz vaške sredine je treba zapisati iz vaškega okolja. Sredina je v prvi polovici prejšnjega stoletja zamenjala takrat rabljeno tujko milje ali milieu, ki smo jo prevzeli od Nemcev, oni pa že prej od Francov. V šoli so jo preganjali še preden se je uveljavila, zato ne srede ne sredine nisem nikdar uporabljala. V SP 1962 je že preposedana in označena z ničlo. **Zdaj je več kot 50 let v vsej Sloveniji v splošni rabi okolje.**

Ne znam si razložiti, kako je sreda in sredina zašla v naš govor in pisno izražanje. Nikakor **ni mogče zanjo kriviti vpliva italijanske, ki v tem pomenu uporablja l'ambiente.** Ambient poznamo tudi v slovenščini, čeprav je v rabi manj kot okolje.

V napačnem pomenu je rabljena tudi tujka struktura, brez katere pri nas ni nobenega članka. Čudim se pa, da je ne opustijo niti tisti pisci, ki preživijo več študijskih let v Ljubljani. V Sloveniji prav gotovo nihče ne bo Urada za šolstvo RS, našega Slorija in kakršne koli upravne ali poslovne ustanove poimenoval struktura. **Kdo bi sploh razumel ali uganil, da je npr. raziskovalni inštitut (SLORI) ogrodje, zgradba, sestava ali ustroj?** Tako nesmi-

selne povezave in poimenovanja razumemo samo tostran nekdajne meje, ker so se naši možgani prilagodili italijanskemu načinu razmišljanja. Zato se argumenti, strukture in podobne tuje cvetke kar same od sebe odtipkajo na računalnikih naših piscev, in to njihovim najboljšim nameram navkljub.

Prvi v življenju sem izvedela, da se jezikova naučiš, če z njim občuješ. Doslej sem slišala samo, da med seboj občujemo, t.j. se družimo in pogovarjamo ljudje, poznam pa tudi spolno občevanje.

V žarišču je v zadnjih mesecih izšlo kar nekaj vsebinsko dobrih člankov o jeziku, na žalost pa nobeden brez večjih jezikovnih spodrljajev. Tukaj sem omenila le nekatere, najbolj trdovratne.

Lelja Rehar Sancin

in v rajonskem svetu nastopa kot neodvisni svetnik.

Premočrtnost pa tako! Vodilnim politikom strank za katere volimo Slovence na tržaškem, si dovolim svetovati naj bodo na skorajnih občinskih volitvah bolj previdni pri izbiri kandidatov.

Stojan Glavina

Še vedno tvegamo!

V kolikor do 19. marca letos italijansko ministrstvo za okolje odločka ne podpiše, španska Gas Natural lahko ponovno pridobi avtorizacijo gradnje projekta, tokrat s pomočjo deželnega upravnega sodišča (tar) Lacijsa .

Tipična italijanska zmešnjava, ali še kaj hujšega? Projekt terminala španske Gas Natural, v pristaniški coni v Žavljah pri Trstu visi na nitki, a ni še izbrisani. Po ponovnem odprtju preiskave Valutazione Impatto Ambientale (VIA- Presoja vpliva na okolje), za katere se je minister za okolje Corrado Clini, odločil 27. decembra 2012 na zahtevo predsednika tržaškega pristanišča Marine Monassi, se je 18. aprila 2013 Ministrstvo za okolje določilo za odložitev istega za obdobje šestih mesecev. V tem času naj bi družba, ki predlaga projekt (Gas Natural) poiskala in nakazala alternativno lokacijo za tehnološko zastareli plinski terminal.

Od samega začetka bi Italijanski Minister za okolje moral podpisati odlok o razveljavitvi okoljske primernosti projekta in s tem dokončno zapreti vprašanje. Vendar novi Italijanski Minister za okolje Orlando akta ni podpisal, DUS Lacijsa pa bo 19. marca 2014 pričel z obravnavo naroka za preklic ministrske prekinitev. In ker se je v tem času vlada Italije zopet spremenila, vsi prebivalci Tržaškega zavoda tvegajo, da novi Italijanski Minister za okolje odloka ne bo podpisal pred začetkom sodbe.

Skratka: če DUS Lacijsa prekliče prekinitev skladnosti z okoljem – okoljevarstvenega dovoljenja, Gas

Natural lahko z gradnjo nevarnega plinskega terminala v Žavljah nadaljuje.

Gibanje Svobodni Trst

A.Rupel

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

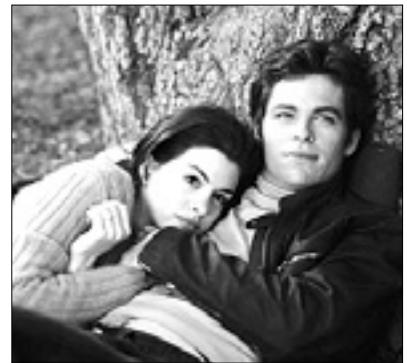
Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Talent show: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** La vita in diretta **16.50** Dnevnik in vreme **18.50** Kvizi: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.40** Nogomet: Španija - Italija **0.00** Talk show: Porta a Porta

borza in denar **8.45** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovertrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il Segreto **16.55** Show: Pomeriggio cinque **18.50** Kvizi: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza **21.10** Nad.: I segreti di Borgo Larici

23.50 Film: Amarsi**Rai Due**

6.00 Nan.: La strada per la felicità **6.40** Risanke **8.10** Serija: Due uomini e mezzo **8.35** Nad.: Desperate Housewives **10.00** Dnevnik in rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Cold Case - Delitti irrisolti **17.45** Dnevnik in sport **18.45** Serija: Squadra Speciale Cobra **11.20** 23.15 Dnevnik **21.00** Serija: LOL

21.10 Film: Principe azzurro cercasi (kom., i. A. Hathaway) **23.30 Film: Un angelo all'inferno**

Rai Tre

6.00 Novice 7.00 Tg Regione - Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione - Buongiorno Regione **8.00** Talk show: Agorà **10.00** Report: Mi manda RaiTre **11.15** Eliris **12.00** Dnevnik in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Rai Educational **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione - Leonardo, sledi Dnevnik LIS in Piazza Affari **15.10** Nad.: Terra nostra **16.00** Dok.: Geo **16.50** Nogomet: U21, Severna Irska - Italija **19.00** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Aktualno: Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Gazebo

Rete 4

6.10 Rubrika: Media shopping **6.25** Nad.: Chips **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Nad.: Hunter **9.40** Nan.: Carabinieri **10.40** Sai cosa mangi? **10.50** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Aktualno: Lo sportello del Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Film: La gatta sul tetto che scotta **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Il Segreto **20.30** Nad.: Tempesta d'amore **21.15** Film: Il momento di uccidere

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (4. marca 2014)

Vodoravno: Maradona, amorevole, De-kameron, Er, yi, mik, Irina, kasa, pa, Č.O., ol, Stenmark, skot, ter, Enči, tabu, Inter, Iran, E.N., Scola, Jodelle, Keton, A. N., Real; na sliki: Irina Pertot.

Slovenija 1

6.55 Dobro jutro **10.35** City folk **11.05** Osmi dan **12.00** Dok. odd.: Pod dvestoletno lipo - 200 let Botaničnega vrta **13.00** 15.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik **14.20** Globus **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.35 Risanke **15.50** Kvizi: Male sive celice **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila **18.30** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Sreča ne pride nikoli sama (rom., Fr., '12) **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.05** Odkrito

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.50** Infodrom **10.15** Dobra ura **11.35** Dobro jutro **13.35** Igralci brez maske **14.50** O živalih in ljudeh **15.10** Na vrto **15.30** Evropski magazin **15.55** Nordijsko smučanje - svetovni pokal: smučarski teki, sprint (m in ž), prenos **17.30** Nogomet, prijateljska tekma, Alžirija - Slovenija, prenos **20.15** Žrebanje Lota **20.25** Odd.: Zima je zakon **20.55** Športni iziv **21.30** Odd. o modi: Bleščica **22.00** Film: Skrivnost njihovih oči

Slovenija 3

6.00 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik **6.35** Primorska kronika **7.35** 20.00, 23.00 Aktualno **8.00** Poročila **9.00** Redna seja DZ, prenos **20.30** Kontaktarna oddaja **21.30** Ža-

rišče **21.45** Kronika **22.00** Točka preloma Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

7.30 Infokanal **13.55** Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Meridiani **15.30** Klepet z... **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.30** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Lynx magazin **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - dnevnik, sledi šport **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Servus, srečno, ciao **20.30** City Folk **21.00** Folkest 2010 **21.45** Avtomobilizem **22.15** Artevisione **22.45** Najlepše besede **23.15** K2

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.30** ŠKL **10.30** 11.30, 14.30 Videostrani **12.00** Vedeževanje **17.30** Kmetijska oddaja **18.30** Od čebele do medu **19.05** In memoriam Dušanu Terčelu **19.30** Rad igram nogomet **20.00** Spomini na Goriško **21.00** Predstavljam: Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina **21.30** V globinah z monstroso **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otr. serije **6.55** 12.55 Serija: Naša malá klinika **7.45** 12.00 Serija: Prenovimo sobo **8.10** 12.30 Serija: Oprenljivalci vrtov v zasedi **8.35** 16.45 Nad.: Želim te ljubiti **9.30** 10.40, 11.45 TV prodaja **9.45** 15.45 Nad.: Prepovedana ljubezen **10.55** 17.55 Nad.: Divja v srcu **13.55** Serija: Ne-premagljivi dvojec **14.50** Serija: Gasilci v Chicagu **19.00** 22.15 24UR - novice **20.00** Film: Mednarodna prevara (i. N. Watts) **22.45** Nad.: Downton Abbey **0.05** Nad.: Zaščitnik

Kanal A

6.50 Risane serije **8.15** 13.55 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.40** 19.00 Serija: Veliki pokovci **9.10** 14.25 Serija: Alarm za Kobra **11.05** 15.25 Nad.: Nikita **10.55** Astro Tv **12.25** Tv prodaja **12.55** Urbani iziv **13.25** 19.25 Serija: Prijatelja pod odejo **16.20** Film: Izven nadzora **18.00** 19.55 Svet **20.05** Film: Očetov dan **22.00** Nad.: Lov na morilca **22.50** Film: Bojna raketa

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 12.00 Od srede do srede; 12.40 Hrana za dušo in telo; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Tržaški Grki - naši someščani; 14.40, 17.00 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Prežihov Voranc: Kratke zgodbe; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 7.00 Jutranjek; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditev; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetu; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio Live; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprtvo za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregion News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Nel paese delle donne; 9.35 Appuntata

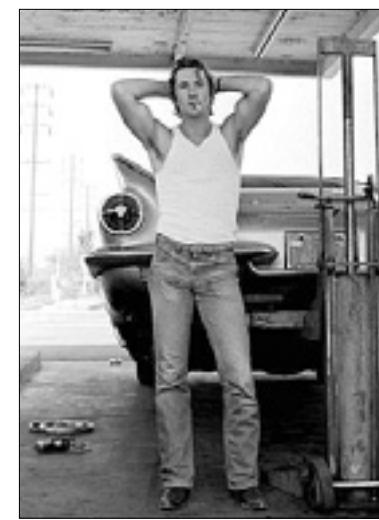
Rai Sreda, 5. marca
Rai 4, ob 21.10

American Gigolo

ZDA 1990
Režija: Paul Schrader
Igrajo: Richard Gere, Lauren Hutton in Hector Elizondo

Lepi Julian je poklicni žigolo. Zabava in družba tudi starejših dam ga na enkrat drago staneta, saj Juliana osumijo okrutnega umora. Lepi tem-nolasni ženskar pa je v resnici nedolžen, a nima primernih dokazov, da bi to nekrivo tudi izpričal. Na pomoč mu priskoči, kdo drugega, če ne ženska, ki se vanj kmalu noro zaljubi in je zato pripravljena na vse.

Celovečerec, ki je spremenil Richarda Gera v pravega sex-symbola, je režiral Paul Schrader, scenarist in režiser, ki je bil pred leti osrednji gost goriške filmske nagrade Amidei. Vlogo prikupnega protagonista je produkcija najprej ponudila Johnu Travolti. Ker pa jo je ta zavrnil, so nato pomisili na Gereja in on je prav s tem likom ženskarja tudi zaslovel.

VREDNO OGLEDА**Primorski dnevnik**

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unicu socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naro

LeBronovih rekordnih 61 točk!

V ligi NBA je poseben dosežek tokrat uspel Miamijevemu zvezdniku LeBronu Jamesu, ki je ob zmagi nad Charlotte dosegel 61 točk. Osebni in klubski točkovni rekord "Kralja" odmeva po košarkarskem svetu. LeBron James je iz igre metal 22/33, samo za tri točke 8/10, s črte prostih metov pa je zadel 9 od 12 poskusov. Za pet točk je LE Bron popravil osebni strelski rekord, ki ga je še na začetku uspešne kariere 20. marca 2005 dosegel na tekmi Cleveland s Torontom.

Puyol zapušča Barcelono

BARCELONA - Kapetan španskega nogometnega prvaka Barcelone, 35-letni Carles Puyol (na fotografiji ANSA), ki je zadnje čase veliko poškodovan, je včeraj sporočil, da bo po koncu sezone zapustil vrste blaugrane. Po zadnjih operacijah kolena se nikakor nisem mogel vrniti na želeno raven pripravljenosti, tudi kirurgi so mu odsvetovali nadaljevanje v takšnem ritmu. Kaj bo počel po 30. juniju, še ne ve, gotovo si bo privoščil nekaj počinka. Najbrž ga ne bo niti na mundialu.

SMUČARSKI SKOKI - Peter Prevc četrtri v Kuoplu

Zaostaja 103 točk

BIATLON - Pokljuka Odstranili so 25 tisoč kubičnih metrov snega

POKLJUKA - Dan pred nadaljevanjem svetovnega pokala v biatlonu je slovensko prizorišče na Pokljuki kljub številnim težavam z veliko količino snega nared za tekmovalnega. Prireditelji tudi letos obljuhlajo zanimiv spremljevalni program. Prireditelji pričakujejo prihod vseh najboljših iz Sočija, skupaj pa se bo na Rudnem polju zbralo 235 tekmovalcev iz 32 držav. Slovenska aduta ostajata ista kot vso sezono, le vlogi sta tokrat zamenjani, saj je v ospredju bronasta iz Sočija, a zdravstveno nekoliko načeta Teja Gregorin, vlogi favoritorov za najvišja mesta pa bo tudi Jakov Fak, ki je gledalce lani na Pokljuki navdušil z drugim mestom na tekmi s skupinskim startom, leto prej je bil najboljši v sprintu. Jutri bo na sprednu sprint, v soboto zasedovanje in v nedeljo le tekma najboljših 30 tekmovalcev in tekmovalk, ki imajo pravico nastopa na tekmi s skupinskim startom.

Pokljuški delavci so se letos spopadli z obilico dela pri pripravi tekmovališča, saj je na Rudnem polju padlo kar dva metra snega. »S parkiriš smo odstranili 25.000 kubičnih metrov snega, 5000 s prog in stadio,« je povedal podpredsednik organizacijskega odbora in eden stalnih so-delavcev biatlonskega tekmovalnega na Pokljuki Peter Zupan. Slednji je bil izredno zadovoljen tudi z zanimanjem tujih gostov za tekme na Pokljuki, saj so tujcem letos prodali okrog 1300 paketov na Bledu in v Bohinju.

Direktor organizacijskega odbora Tomaž Šušteršič je dva dni pred tekmovalnimi razkril, da je na prodajnih mestih Eventima in na Petrolu na voljo še nekaj vstopnic za ogled tekmovalnega. Ob tem je opozoril na snežno podlago na Pokljuki, zaradi katere so parkirna mesta bolj omejena kot sicer in obiskovalci naj uporabijo avtobusne prevoze z Bleda, vmesna postaja bo v Gorjah in tudi iz Bohinja. Kot vselej bo poskrbljeno tudi za zabavo, ob glasbi bo tudi letos nastopala atraktivna plesna skupina, kot vselej pa bo zabavno v šotorih ob stacionu.

Bjoerndalen bo vztrajal

OSLO - 42-letni Ole Einar Bjoerndalen še ni rekel zadnje besede. Norveška biatlonska legenda je predčkal svojo odločitev o koncu tekmovalne poti ter bo v biatlonski karavani vztrajal še vsaj do leta 2016 ter domačega svetovnega prvenstva. So bile letošnje zimske olimpijske igre v Sočiju dokončno njegove zadnje.

KUOPO - Poljak Kamil Stoch je zmagovalc tekme smučarjev skakalcev v Kuopiu, s čimer se je utrdil v skupnem vodstvu svetovnega pokala. Peter Prevc je končal na četrtem mestu. Do konca sezone svetovnega pokala so zdaj le še štiri tekme, tako da se boj za veliki kristalni globus nadaljuje. Stoch je po včerajšnji zmagi, svoji 13. v karijeri, povečal prednost v svetovnem pokalu. Zdaj ima 1231 točk. Prevc na drugem mestu za njim zaostaja za 103 točke, tretji je Freund (987).

Poleg Prevca je od šesterice Slovencev v finalu nastopil le še Jernej Damjan (218,2 točke), ki je bil 24. Svetovni pokal se bo nadaljeval jutri s kvalifikacijami v norveškem Trondheimu in tekmo dan kasneje.

Izidi: 1. K. Stoch (Pol) 262,7; 2. S. Freund (Nem) 258,9; 3. A. Bardal (Nor) 257,6; 4. P. Prevc (Slo) 250,0; 5. S. Ammann (Švi) 249,2; 6. M. Hayböck (Avt) 247,6; 7. J. Janda (Češ) 246,9; 8. N. Kasai (Jap) 243,6; 9. St. Kraft (Avt) 241,3; 10. T. Diethart (Avt) 240,6.

Kranjca še ne bo

Svetovni prvak v smučarskih poleti Robert Kranjec se skakalni ekipi še ne bo pridružil na tekmac svetovnega pokala konec tedna v Trondheimu in Oslo. Kot je povedal njegov trener Jani Grilc, Kranjec še potrebuje nekoliko samozaupanja in tudi sam je izrazil željo, da bi še naprej treniral v Planici, kjer se bo skušal priravniti na svetovno prvenstvo v poletih v Harrachovu, ki bo od 13. do 16. marca. Kranjec še čuti malo bolečin pri iztegnitvi in doskoku.

Izidi: 1. K. Stoch (Pol) 262,7; 2. S. Freund (Nem) 258,9; 3. A. Bardal (Nor) 257,6; 4. P. Prevc (Slo) 250,0; 5. S. Ammann (Švi) 249,2; 6. M. Hayböck (Avt) 247,6; 7. J. Janda (Češ) 246,9; 8. N. Kasai (Jap) 243,6; 9. St. Kraft (Avt) 241,3; 10. T. Diethart (Avt) 240,6.

Peter Prevc

ANSA

Zaenkrat brez bojkota na paraolimpijskih igrah

SOČI - Kljub zaostrenim razmeram v Ukrajini in na Krimu v ruskem Sočiju potekajo nemoteno priprave na odprtje zimskih paraolimpijskih iger, ki se bodo začele v petek in končale 16. marca. Za zdaj se niso uresničile napovedi o tekmovalnem bojkotu iger s strani zahodno evropskih držav in ZDA zaradi ruskega posredovanja na Krimu. Prvič se bodo na igrah predstavili deskarji.

NOGOMET - Še 99 dni do začetka svetovnega prvenstva v Braziliji

Še ni veliko razlogov za slavje

Brazilci morajo dokončati še štiri stadione, urediti drugo infrastrukturo, očediti mesta in prepričati domačo javnost, da se vzdrži masovnih protestov

polnosti prvenstva 2006 v Nemčiji, a pravijo: »V Nemčiji je bila organizacija res vrhunská, a vse drugo je bilo slabo. V Braziliji bo organizacija slaba, ampak vse dru- go vrhunsko.«

Legendarni brazilski nogometničar **Ronaldo** je v imenu Brazilcev izrazil zadovoljstvo, da bo njegova domovina gostila ta dogodek: »Težko je verjeti, da je samo še toliko časa. Spomnim se svojih čustev, ko sem izvedel, da bo Brazilija gostila SP. Priznam, loteva se me podobna živčnost, kot se me je pred pomembnimi tekmaci. Lionel Messi, Cristiano Ronaldo, Neymar ... Komaj čakam, da se vse skupaj začne.«

Kljub temu, da so imeli Brazilci sedem let za organizacijo, pa štiri stadione še gradijo, dela pred mnogimi objekti pa prav tako še niso končana. Poleg tega precej dela čaka tudi tiste, ki urejajo letališča. Brazilci so obljuhljali, da bo vseh 12 stacionov končnih do konca minulega leta, a uresničili so le polovico napovedi. Na dveh stacionih bodo dela končali še mesec pred prvo tekmo SP, eden od teh je Arena Corinthians v São Paulu, kjer bosta Brazilija in Hrvaška odpeli mundial 12. junija. Lokalni organizatorji pravijo, da bo objekt Itaquero, kot mu pravijo Brazilci, končan do konca aprila, a pri Fifi pričakujejo konec del še v maju.

Drugi stacion, na katerem zamajajo dela, je Arena da Baixada v Curitibi. Trenutno je končnih 85 odstotkov del, zara- di cesar je objektu grozil celo »izbris« s seznama stacionov - gostiteljev tekem SP. A Fifa se je odločila za tveganje in tako Curitiba ostaja v programu. Mnogi pravijo, da zgorj zaradi pritiskov brazilskih predsedni- ce Dilme Rousseff. Nekaj skrbiv povzroča tudi mesto Cuiaba, ki se nahaja v vlažnem območju. Tamkajšnji stacion ni končan, prav tako tudi dela pred njim in v okolici.

20

svetovno
nogomet-
no prven-
stvo bo
letos go-
stila Bra-
zilija.

Prav Brazilija, ki je SP gostila že leta 1950, pa je edina reprezentanca, ki je nastopila na vseh.

Prejšnji teden je prišla na dan novica, da je vodstvo lige NBA razpravljalo o možnosti uvedbe meta za 4 točke. Skeptiki ob tem že vihajo nos, a pravisto se je dogajalo pred uvedbo meta za tri točke, najprej v ligi ABA, nato v NBA, nazadnje pa še v tekmovalnih FIBA. To je bilo pred 30 leti, uvedba tega elementa pa je nedvomno znatno poprestila igro. Ničkolikorat je kakšna ekipa s serijo trojki prav v zadnjih minutah spremenila potek srečanja. Osebno se spomnim treh izrednih podvigov v popolnoma različnih okolijsih. Prvi se je zgodil na tekmi med Tanjevičevim Trstrom in Bologno v prvih devetdesetih letih. Obe ekipe sta tedaj bili na samem vrhu italijanske prve lige, Virtus je tri sekunde pred iztekom in točko prednostni dobil dva prosta meta, ki jih je izvajal reprezentančni center Binelli. Bolonjski igralec je zadel oba meta in Bologna je povedala za tri. Tržačani so podali Nandu Gentileju (ocetu reprezentanta Alessandra in prvoligaša Stefana), ki je metal s sredine igrišča (a bližu stranske črte) in zadel. V podaljšku so nato Tržačani zmagali, ubogi Binelli pa se je bridko kesal, da ni zgresil drugega prostega meta.

Druga epizoda se je zgodila na D-ligaški tekni Bregu v prvih letih tega tisočletja, ko je na tekmi z Romansom Borut Sila zadnjo sekundo zadel s svoje polovice igrišča. Takrat je manjkala samo sekunda do konca, Sila pa je dobil podajo od soigralca po prejetem košu in metal iz dvokoraka. Sodnik je najprej potrdil koš, nakar je na prisiski igralcev Romansa, ki so začeli razbijati s pestmi po sodniški mizi, zadel razveljavil. Televizijski posnetek je dokazal, da je bil koš veljavjen, a izida ni bilo mogoče spremeni. Sodnik, ki ga ne bom imenoval, pa še danes deli pravico v najnižjih ligah, medtem ko so se njegovi takratni kolegi že povzpeli najmanj v tretjo ligo.

Tretja epizoda pa sega v daljno leto 1982, ko je Trst igral v takratni A2-ligi. Tisto leto je neko podjetje obljubilo, da podari moped gledalcu, ki bo dosegel koš s sredine igrišča. Tekmovanje je trajalo tri meseca, od oktobra do decembra, nobenemu od gledalcev pa podvig ni uspel. Na zadnji domači tekmi pred božičnimi prazniki so na igrišče poklicali časnikarje, med katerimi sem bil tudi jaz. Nekaj metov je šlo kak meter od koša, nato je komentator Riccardo Furlan vrgel premočno in zadel samo tablo, tako da sva ostala še jaz in Franco Stibiel, ki je pisal za tednik Trieste Sport. Moj met z dverma rokama s prsi je zadel obroč, cela dvorana pa je čakala na Stibielu, ki je bil tudi učitelj v Ricreatoriu Padoan. Že prej je trdil, da že več dni vadi in da je edina možnost, da se zadene, ta, da se žogo sunč v obema rokama od spodaj navzgor (Tržačani imenujejo ta met »a baba«, ker so nekoč tako metale ženske). Rečeno storjeno, Stibiel meče »a baba« pred zaprepadeno dvatisočljavo množico in - zadele! Domov se je odpeljal z mopedom.

MET IZ IGRE

piše
Marko
Oblak

JADRANJE - Pri Čupi in Sireni trenira pet posadk 420

Več posadk, več ciljev

Neuradni začetek tekmovalne sezone jadralnega razreda 420 se je v Tržaškem zalivu že začel prejšnji konec tedna, prvi uradni nastop pa bo pri Riminiju med 14. in 16. marcem. V Portorožu so ta teden tudi posadke slovenskih klubov nabirale predvsem kilometri na vodi, da bi čim boljše izpolile formo pred uradnimi tekmovanji. Letos bo v razredu 420, ki postaja vse bolj izrazita mladinska vadnica pred prehodom v olimpijski razred 470, nastopalo pet posadk: dve ženski pri TPK Sirena, tri posadke pa pri JK Čupa. Zastavonoša barkovljanskega kluba bo posadka Omari/Russo Cirillo, ki se je že v lanski sezoni izkazala na mednarodnem nivoju, letos pa lovi kolajno na svetovnem prvenstvu. Prvi cilj jadralk, ki sta letos prestopili med članice, bo uvrstitev na svetovno prvenstvo, nato pa preboj med najboljše na mednarodni ravni, kar jim je lani spodrsnilo za las. S trenerjem Matjažem Antonazem že trenirata, pravilo pa bodo bržkone krojile tudi šolske obveznosti, saj sta letos maturanti. Pot v mladinski klasi 420 pa si šele utirata Jana Germani in Cecilia Fedel,

ki napredujeta, vendar si v njuni prvi sezoni na dvosedu ne moremo zastavljati visokih ciljev, pravi trener Antonaz. »Imata pa zelo dobri sparring partnerici, iz regate v regata sta bolj samozavestni,« še dodaja trener. Pri Sireni trenirajo štirikrat tedensko, ob nedeljah tudi po štiri ure. Ko vremenske razmere niso dobre, se zadržujejo v televadnicu pri Sireni in pilju kondicijo, vsaka jadralka pa ob jadranju dopolnjuje športno dejavnost še z drugimi športnimi aktivnostmi.

Pri Čupi pa trenirajo dve moški in ženska posadka. Ingrid Peric in Martina Hussu bosta zaradi študijskih obveznosti nastopali izključno na conskih regatah, Luca Carciotti in Mirko Juretič ter Sebastian Cettul in Luka Paljk pa bosta skušala čim višjo uvrstitev doseči na državnih regatah, ki se začenjajo čez štirinajst dni. Za visoko uvrstitev ima največ možnosti posadka, ki jo sestavlja osemnajstletni Mirko Juretič, ki je že zbral več mednarodnih nastopov v tem razredu, in petnajstletni Luca Carciotti. »Ciljava na uvrstitev na svetovno prvenstvo, torej med prvih sedem posadk v Italiji,« je

povedal Juretič, ki priznava, da se mora z novim flokistom, ki je zamenjal Matio Ugrin, še ujeti. »Sva hitra, vendar morava izpiliti še obrate. To sva opazila tudi na pripravah v Portorožu, kjer so te dni organizirali skupni trening za vse posadke naše cone. V razredu 420 gre hitreje kot na optimistu, ritmi so višji, temu se mora Luca še prilagoditi,« pravi maturant biološke smeri državnega zavoda Štefan. Ker je Juretič že prestopal v člansko kategorijo, lahko posadka cilja izključno na nastop na svetovnem članskem prvenstvu, ne pa tudi na mladinskih prvenstvih. »S kančkom sreče in dobrim treningom, nam lahko uspe preboj med najboljše,« je še dejal Juretič, ki je s prejšnjim krmarjem Ugrinom že nastopil na svetovnem prvenstvu. Vlogo trenerja so pri Čupi predali mlademu Matiji Ugrinu, ki je bil do lani sojadalec Juretiča, letos pa se prvič preizkuša kot trener. Z njim bo sodeloval tudi trener optimistov Matija Spinazzola. V novi vlogi se je Ugrin znašel, mladi jadrinci pa so z njim zadovoljni, saj pridobivajo neposredne informacije, ki jim prav pridejo. Trener je bil namreč do

Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo ciljata na stopničke na SP

ARHIV

septembra na jadrnici. Mlajša posadka Sebastian Cettul in Luka Paljk pa se v dvosedu še uvajata: oba sta še lani nastopala na optimistu, tako da bo zanje letošnja sezona predvsem prehodna. Cilj je uvrstitev med prvih 50 posadk v Italiji.

Cupini jadrinci so s pripravami na novo sezono začeli še februarja: doslej so trenirali izključno v Portorožu (s Pietas Julio), saj so tam vetrovne razmere odlične. Za fizično kondicijo pa skrbi vsak jadralec sam, organizirane vadbe nimajo. (V.S.)

ZDruženje slovenskih športnih društev v Italiji - Organizirali bodo seminarja

Skrb za kadrovanje

Enodnevni seminar v Trstu je namenjen športnim delavcem, dvodnevni v Postojni pa mlajšim silam

Pogosto se v naši manjšini sliši, da nihče ne skrb za kadrovanje, za vključevanje mladih sil v organizacije, da se mladi otepajo odgovornosti. ZSSDI se prav dobro zaveda te problematike in tudi pomembnosti stalnega izobraževanja. Izvršni odbor, ki je svojo funkcijo prevzel aprila lani, je v svoj program vključil prav skrb za izobraževanje in si zadal nalogo, da v teknu prvega leta svoje mandatne dobe nekaj postori v tej smeri. In prav to se bo v kratkem realiziralo, saj prireja ZSSDI kar dva seminarja: enodnevnega v dijaškem domu Sreča Kosovel v Trstu v soboto, 22. marca, in dvodnevnega v dijaškem domu v Postojni v soboto, 19. in v nedeljo, 20. aprila.

Na seminarjih bomo obravnavali različne teme, od fiskalno pravnih vidikov pa do organizacijskih in komunikacijskih spremnosti v sklopu društva. Skratka, vsakdo bo dobil nekaj zanimivega zase, kar bo lahko prenesel v vsakdanje dela v svojem društvu.

Enodnevni seminar je namenjen športnim delavcem, ki imajo za seboj že nekaj izkušenj, potekal pa bo v obliki predavanj oz. delavnic. Program je kar pester, saj lahko udeleženci izbirajo med devetimi delavnicami.

Dvodnevni seminar pa je namenjen mlajšim silam, takim z manj ali s prav nobeno izkušnjo v društvenem delovanju. Tudi na tem seminarju bo pro-

gram kar pester, saj bodo udeleženci prisluhnuli oz. se aktivno vključili v delo v sedmih predavanjih oz. delavnicah. Za zaključek seminarja pa bodo udeleženci razpravljali kaj je za naš zamejski šport vrhunskost in kaj amaterstvo. Okrogle mize se bodo udeležili tudi mladi »oskarji 2013«.

Seminarja sta namenjena prvenstveno člancam in članom športnih društev ali pa takim, ki bi se v delo v društvu radi vključili, odprt pa je prav vsakomur, ki bi ga obravnavane teme zanimale. Podrobni program seminarjev je objavljen na spletni strani www.zssdi.it, kjer se je možno tudi prijaviti (prijava je obvezna!). (ks)

HITRA HOJA - U60

Fabio Ruzzier izboljšal slovenski rekord

Lonjerski hitrohodec Fabio Ruzzier stopnjuje svojo formo pred nastopom na svetovnem dvoranskem veteranskem prvenstvu v Budimpešti, ki bo konec marca. V športni palači duajskega Praterja je bil na avstrijskem dvoranskem veteranskem prvenstvu absolutno drugi; zaostal je samo za 20 let mlajšim svetovnim prvakom med U40 Nemcem Borschom. Positivno je, da je razdaljo treh kilometrov prehodil 18 sekund hitrej kot pred temen dni v Padovi in hkrati izboljšal slovenski rekord med U60. Ruzzier bo na tekmovališču že spet v soboto: po šestih letih bo nastopil na italijanskem veteranskem prvenstvu, ki bo v Anconi. Letos bo tekmoval sicer izven konkurence, njegov rezultat pa bo veljal za klubsko prvenstvo, saj je prav on v novonastalem tržaškem klubu Trieste Atleti- ca tisti, ki lahko doseže največ število točk.

Obvestila

SPDG smučarski odsek organizira v nedeljo, 9. marca, smučarsko tekmovalje v alpskih disciplinah za 32. Pokal ZSSDI v Forni di Sopra. Prijavači članov za tekmovalje do danes, 5. marca, pri Tatjani (tel. 3381455500). Na razpolago bo tudi avtobus, rezervacija pri Danji (tel. 3497803961).

SK DEVIN organizira 26. Pokal prijateljstva treh dežel - X. Memorial Lucijan Sosič v soboto, 8. marca, v kraju Forni di Sopra. Vpisovanja do jutri, 6. marca, zvečer na info@skdevin.it.

MLADINSKA KOŠARKA - Prvenstvi U19

Poraz okrnjenega Jadrana ZKB, nasprotniki Doma razdejali slačilnice

PRVENSTVO U19 ELITE

Sistema Pordenone - Jadran ZKB 71:50 (21:13, 35:27, 53:37)

JADRAN: Regent 16, Coretti 2, Ušaj 12, Sternad 6, Leghissa 1, Peric 2, Mattiassich 11, Ridolfi n.v., trener Oberdan. PON: Coretti; 3 točke: 0:3.

Jadranci so na gostovanje odšli v okrnjeni postavi: poleg Sardoča je bil odšoten Kocijančič, ki ima prav tako poškodovan zapetje, celo tekmo pa je na klopi presedel Martin Ridolfi, ki si je na sobotni tekmi s člansko ekipo Jadrana lažje poškodoval gleženj. Klub temu je Jadran odigral dopadljivo in zagrizeno predvsem prvi dve četrtni, ko je bilo izenačeno vse do 27. točke. Daljšo minutajo in več odgovornosti so dobili tisti igralci, ki navadno manj igrajo, čisto vsi pa so se izkazali in dali svoj delež. Med posamezniki gre omeniti Regenta, ki je zaigral borbeno in prispeval 16 točk, ob njemu pa so se izkazali še Coretti, Gregori in Peric. Do konca prvenstva manjkajo še štirje krogci, nasploh pa je trener Oberdan zadovoljen z napredkom, ki so ga fantje pokazali. Večina igralcev bo v prvenstvu U19 igrala še naslednjo sezono.

DEŽELNO PRVENSTVO U19

Dom Mark - Santos 68:48 (14:14, 33:26, 54:33)

Dom: Zera 4, Franzoni 15, Coz 3, Vasic, Termini 9, Gaggioli 5, Bensa 9, Mattiussi 2, Cianetti 1, Peteani 9, Bogaro 4, Raida 7. SON: 30. PON: Bogaro. 3T: Franzoni 2. Trener: Zavrtanik.

Raje bi pisali o lepi Domovi zmaggi, o petnajstih točkah Franzonija ali o odlični tretiji četrtni domače ekipe. Žal pa se včasih zgodi, da športno dogajanje zasenčijo določeni prizori, ki se dogodijo izven igrišča in ki nimajo prav nobenega opravka s tem kar bi šport moral biti. Potem ko so tekmo izgubili z dvajsetimi točkami zaostanka, so igralci Santosa izživel lastno frustracijo v slačilnicah Kulturnega doma, katere so pomazali s papirjem in telesnimi izločki, poleg tega pa so povzročili tudi določeno, sicer manjšo, gmotno škodo. V Domovem taboru so takoj opazili razdejanje v slačilnici, tako da so nemudoma obvestili sodnika in nasprotnikovega trenerja, ki je obljudil, da bo ekipa Santos (oziroma igralci) poravnala škodo. Če je tokrat uspelo ukrepati takoj po divjanju se je pa treba vprašati, ali ni že prepozna za določene ukrepe pri vzgoji osemnajstletnikov, ki po tolikih letih igra-

nja košarko očitno niso še razumeli, da sta med temeljnimi vrednotami športa korektno obnašanje in spoštovanje do nasprotnika, med osnovnimi zakoni civilnega prava pa izstopa spoštovanje tuje lastnine. Ko pa še tekmo izgubiš z dvajsetimi točkami razlike, ne velja niti najbolj banalen izgovor, da so ti omenjene vrednote »deveta briga«, saj ciljaš zgolj na »rezultat«.

Albert Vencina

Sláčilnica, pomazana s papirjem in telesnimi izločki
A. VENCINA

NAJMLAJŠI - Na Goriškem

Šele v drugem delu

Juventina - Isontina 4:0 (0:0)

Strelci: Di Michele 2, Santoriello, Vidoz.

Juventina: Barone, Tonani, Malič, Osso, Vidoz, Ouglin, Copetti, Deganutti, Marassi, Kerpan, Marega; Bihaj, Di Michele, Famea, Do Modica.

Juventina se je morala posetno potruditi, da je strla odporn zadrževršene ekipe. Gostje so se v prvem polčasu dobro upirali. Nato pa je prišla na dan tehnično boljša Juventina.

Ostala izida: Audax - Pro Cervignano 1:3, Pro Romans Medea - Ronchi 0:11. **Vrstni red:** Cervignano 43, Ronchi 39, Pieris 37, Cormone 32, Juventina 29, Virtus Corno 23, Audax 22, Romans 12, Azzurra 11, Sovodnje 8, Isonzo 7, Isontina 1.

NARAŠČAJNIKI - Izidi: Buttrio - Union 91 0:2, Juventina - Cormone 0:3, Cervignano - Romans Medea 2:1, Ruda - Aquileia 0:3. **Vrstni red:** Cormone 41, Union 40, Aquileia 36, Corno 34, Cervignano 24, Pro Romans 21, Ruda 18, Serenissima 17, Buttrio 16, Juventina 15, Azzurra 6, Sovodnje 1.

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. ur.

DOLZINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.36 in zatone ob 17.57
Dolzina dneva 11.21

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 8.37 in zatone ob 23.05

BIOPROGOZA
Vremensko občutljivi bodo imeli zvremenom povezane težave, predvsem bo vreme slabo vplivalo na zdravost in delovno storilnost, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Priporočamo dosledno upoštevanje morebitnih predpisanih diet in odmerkov zdravil ter večjo previdnost.

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.00 najvišje -37 cm, ob 11.45 najvišje 18 cm, ob 17.19 najvišje -27 cm, ob 23.47 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 6.37 najvišje -31 cm, ob 12.22 najvišje 9 cm, ob 17.36 najvišje -17 cm.

MORJE
Morje je razgiban, temperatura morja 11 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE
Kanin - Na Žlebeh ..... 670 Piancavallo 480
Vogel ..... 347 Forni di Sopra 300
Kranjska Gora ..... 50 Zoncolan 450
Kravec ..... 185 Trbiž 327
Cerkno ..... 80 Osojščica 210
Rogla ..... 130 Mokrine 460

Po nižinah in ob obali bo prevladovalo zmerno oblačno vreme; zjutraj bo manj oblačnosti v hribovitem svetu, čez dan pa se bo oblačnost povečala. Pihal bo severozahodni veter, na Primorskem zmerna burja.

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, predvsem v vzhodni in južni Sloveniji bodo občasno še manjše padavine. Pihal bo severozahodni veter, na Primorskem zmerna burja. Najvišje jutranje temperature bodo od 2 do 7, v alpskih dolinah okoli 0, najvišje dnevne od 7 do 12, na Primorskem do 16 stopinj C.

Po vsej deželi bo spremenljivo vreme. Po nižinah in ob morju bo čez dan rahlo oblačno, v hribovitem svetu pa spremenljivo. Pihal bo zmerna burja, predvsem ob morju in na vzhodu. Zjutraj bo na območju Trbiža več oblačnosti.

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno. V jugovzhodni Sloveniji bodo občasno še možne rahle padavine.

Okolju prijazen, toda drag golf

Volkswagen ponuja električno različico golfa, ki ga je že mogoče naročiti za slabih 35 tisočakov. Električna različica bo med vsemi golfi najdražja, saj bo e-golf cenovno presegel tudi športno naravnana golfa GTI in GTD ter napovedano hibridno različico GTE. V Nemčiji bo cena električnega golfa 34.900 evrov. Električni golf bo imel 85 kW in 270 Nm, kar bo omogočalo pospešek do 100 km v 10,4 sekunde, in najvišjo hitrost 140 km na uro. Doseg baterije bo znašal od 130 do 190 km.

ALFA ROMEO - Prenovljena športnica Giulietta poslej tudi kot quadrifoglio verde

Na ženevskem avtomobilskem salonu, ki poteka te dni v tem švicarskem mestu, so javnosti v živo prvič predstavili prenovljeno športnico družine Alfa Romeo.

Giulietta je pridobila prenovljen motor, ki ga je pododelovala od modela 4C. Poganja jo aluminasti 1750-kubični turbobencinski motor z 240 KM in 350 Nm navora, moč motorja na sprednjem kolesu pa prenaša šeststopenjski dvoskoklopni TCT menjalnik. S takšno zalogo moči je

giulietta za 0,2 sekunde hitrejša od predhodnice, ko govorimo o pospešku od 0 do 100 km/h, hkrati pa presega najvišjo hitrost 240 km/h. Giulietto bodo ponujali v novi barvi (magnesio grey), v potniški kabini so malenkostno spremenili armaturno ploščo in volan, novo je usnjeno oblažinjenje v kombinaciji z alkantaro, prav tako ne manjkajo niti številni logotipi QV (quadrifoglio verde). Avto bo naprodaj v sredini meseca maja.

SEAT - Športni leon cupra ima kar 280 žrebcev pod pokrovom

Španski lev sedaj hodi v zelnik prestižnejšim športnikom, s katerimi bitka ne bo lahka

O novem leonu smo pisali prav pred kratkim, sedaj pa je tu tudi njegova adrenalinska različica »cupra«, kar je pri Seatu to, kar je pri VW oznaka GTI. Seat je prvo značko cupra naletil na zadek ibize in ime pospremil z jedrnatim obrazložitvijo: »Cupra (cup racing) pomeni čistokrvno dirkaško izkušnjo!«

Seatova kombilimuzina ima zmogljiv pogonski agregat, 2,0-litrski motor TSI z dvojnim vbrizgavanjem in variabilnimi krmilnimi časi. V Italiji bo slednji na voljo z 280-konjsko različico, medtem ko bodo v nekaterih drugih državah lahko izbirali med 280 in 265-konjsko varianto.

Leon cupra je na voljo s 5 ali 3 vrati, podobno kot pri golfu GTI. V primerjavi z običajnimi leoni je podvozje znižano za dva centimetra in pol, v zadku pa izstopata dva velika izpuha, pri močnejši izvedbi so platišča 19-palčna, pri šibkejši 18-palčna, športni značaj dodatno poudarja plastično satovje, ki prekriva široke odprtine za dotok zraka v motorni prostor in žarometi z LED-tehniko. Motor je povezan s šeststopenjskim ročnim menjalnikom ali pa s prav tako šeststopenjskim samodejnim DSG menjalnikom. Športni značaj cupre poudarja DCC – sistem za dinamično upravljanje podvozja, posebej prilagojen cupri in zahtevnim voznikom. Razpoložljivi so štiri različni programi – izhodiščni comfort, sport, cupra in individual. Odzivnost pogonskega agregata in krmilnega mehanizma, sproščenost stabilizacijskih sistemov ter trdota podvozja se v vsakem novem programom učinkovito večajo. Cena med 32 in 33 tisoč evrov.

V primerjavi z običajnimi leoni je podvozje znižano za dva centimetra in pol

Pripravil Ivan Fischer

SERIJSKO VOZILO BMW i8 bo prvi avto opremljen z laserskimi lučmi

BMW bo jeseni 2014 postal prvi proizvajalec na svetu, ki bo ponudil serijski avtomobil, opremljen z žarometi z novim konceptom laserske svetlobe. BMW i8 ni torej le hibridni športni avtomobil, ampak je tudi prvo serijsko proizvedeno vozilo, ki vključuje povsem novo tehnologijo laserskih žarometov. Že osnovna različica BMW i8 je opremljena z visoko zmogljivimi, varčnimi LED žarometi, v sklopu dodatne opreme laserska različica še poveča domet dolgega snopa luči do 600 metrov, kar pomeni, da je še sicer velik domet dolgega snopa sodobnih LED luči podvojen. Z novo lasersko tehnologijo je mogoče zmanjšati porabo energije za dodatnih 30 odstotkov v primerjavi z visoko-varčnimi LED žarometi.

Mercedesi za ruske olimpijske zmagovalce

Ruski športniki, ki so na nedavnih zimskih olimpijskih igrah v Sočiju osvojili olimpijske medalje, so prejeli v dar luksuzne Mercedes-Benzove avtomobile. Rusija je v Sočiju osvojila 33 medalj (13 zlatih, 11 srebrnih in 9 bronastih) in bila najuspešnejša med vsemi. Dobitnikom medalj je po koncu olimpijskih iger ruskna vlada predala za nagrado ključe Mercedesovih terenov. Ključe luksuznih avtomobilov je izročil sam ministrski predsednik Ruske federacije, Medvedjev.

Tako so dobittniki zlate olimpijske medalje prejeli Mercedesov model GL, ki je v Rusiji vreden 146.500 USD, dobittniki srebrne medalje model ML, vreden 99.500 USD, ter dobittniki bronaste »malega« GLK-ja, vrednega 59.500 USD. Hkrati bodo prejeli tudi denarne nagrade (87.000 EUR za zlato, 55.000 za srebrno in 38.000 za bronasto).

A nekateri dobittniki olimpijskih medalj avtomobila ne bodo mogli uporabljati. 15-letna Julia Lipnickaja, ki je sodelovala v zmagovalni ekipi umetnostnih dresalk, je namreč še premplašča, da bi lahko vozila avtomobil, zato ji bodo na državne stroške dodelili voznika. Vests, ki prihaja iz Rusije pa ni popolna, saj ne vemo, kako so ravnali s tistimi športniki, ki so dobili po dve ali več kolajn. Vsaka kolajna en avto, ali samo en avto tudi za večkratne zmagovalce?